РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПЛОВДИВ

ул. "Перущица" 1 Директор 032/649 000 факс 032/643 438 e-mail: rzipd@plov.net

ДОКЛАД

ЗА ВЛИЯНИЕТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ ВЪРХУ ЗДРАВЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО НА ГРАД ПЛОВДИВ ПРЕЗ 2019 Г.

Община Пловдив

Гр. Пловдив
2020 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. АНАЛИЗ НА КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ В ГРАД ПЛОВДИВ ЗА 2019 ГОДИНА(СОБСТВЕНИ ДАННИ И НА РИОСВ-ПЛОВДИВ) .....

II. МЕТОДИ НА ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ, ХАРАКТЕРИЗИРАЩИ КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ И ГРАФИКА ЗА ПРОБОНАБИРАНЕ.....

III. АНАЛИЗ НА ЗДРАВНОТО СЪСТОЯНИЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО ЗА 2019 ГОДИНА ПО ГРУПИ БОЛЕСТИ ОТ КЛАС X „БОЛЕСТИ НА ДИХАТЕЛНАТА СИСТЕМА“ МКБ-10, КОИТО ИМАТ ДОКАЗАНА ВРЪЗКА СЪС ЗАМЪРСИТЕЛИТЕ НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ПРОСЛЕДЯВАНЕ ТЕНДЕНЦИИТЕ ЗА ГРАД ПЛОВДИВ.....

IV. МЕРКИ, ПРЕДПРИЕТИ ОТ РЗИ-ПЛОВДИВ, ВКЛЮЧИТЕЛНО УВЕДОМЯВАНЕ НА ОБЩИНА ПЛОВДИВ И ПРЕДПИСАНИЯ ДО ТЯХ, КАКТО И ПОСТИГНАТИТЕ РЕЗУЛТАТИ.....

I. АНАЛИЗ НА КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ В ГРАД ПЛОВДИВ ЗА 2019 ГОДИНА(СОБСТВЕНИ ДАННИ И НА РИОСВ-ПЛОВДИВ)

Годишният доклад е изготвен, на основание изискванията на чл. 32, ал.5 от Закона за здравето (Обн. ДВ, бр. 70/2004), съгласно който държавните органи, които извършват анализ, оценка и контрол на параметрите на околната среда, предоставят в Министерството на здравеопазването (МЗ) данните, необходими за извършване оценка на здравния риск.

Докладът за състоянието на качеството на атмосферния въздух, (КАВ) на територията на гр. Пловдив е изготвен от експерти на Регионалната здравна инспекция (РЗИ) Пловдив със съдействието на РИОСВ-Пловдив; „РЛ - Пловдив" при ИАОС; РЗОК-Пловдив и Община Пловдив. Използвани са данни от: Годишния отчет за дейността на РИОСВ - Пловдив през 2019-- г.; лабораторните анализи на „РЛ - Пловдив" при ИАОС, отчета по мерките за подобряване качеството на атмосферния въздух на Община Пловдив, както и информация за контролираната територия от публикации в Интернет.

Целите на доклада са, както да предостави в МЗ необходимите за извършване на оценката на здравния риск данни, така и да информира гражданите, неправителствените организации, местните органи за самоуправление и всички заинтересовани страни за:

- ✓ състоянието на атмосферния въздух през 2019 г. в гр. Пловдив;
- ✓ здравното състояние на населението за 2019 г. по групи болести от Клас X „Болести на дихателната система" на МКБ-10, които имат доказана връзка със замърсителите на атмосферния въздух, вкл. проследяване тенденциите за гр. Пловдив; ✓ тенденциите и динамиката на промените в състоянието на компонентите на атмосферния въздух и степента на въздействие на факторите, които го замърсяват;
- ✓ препоръки към общинските власти за намаляване имисионните нива на замърсителите, с цел ограничаване на тяхното вредно въздействие върху здравето на населението в гр. Пловдив;
- ✓ информация от общинските власти за предприетите мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух през 2019 г.

1. Нормативни изисквания за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух.

Условията, редът и начинът за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух в Република България, се уреждат със **Закона за чистотата на атмосферния въздух (Обн. ДВ, бр. 45 от 28.05.1996)**.

Релевантни актове от Европейското законодателство са:

ДИРЕКТИВА 2010/75/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 24 ноември 2010 година относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (Консолидирана версия);

ДИРЕКТИВА 2004/42/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 21 април 2004 година относно намаляването на емисиите от летливи органични

съединения, които се дължат на използването на органични разтворители в някои лакове и бои и в продукти за пребоядисване на превозните средства и за изменение на Директива 1999/13/ЕО;

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 517/2014 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 16 април 2014 година за флуорсъдържащите парникови газове и за отмяна на Регламент (ЕО) № 842/2006;

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1005/2009 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 16 септември 2009 година относно вещества, които нарушават озоновия слой (преработен) (Консолидирана версия);

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 307/2008 НА КОМИСИЯТА от 2 април 2008 година за установяване, в съответствие с Регламент (ЕО) № 842/2006 на Европейския парламент и на Съвета, на минимални изисквания за програми за обучение и на условия за взаимно признаване на атестати за обучение на служители по отношение на климатичните инсталации на някои моторни превозни средства, съдържащи някои флуорирани парникови газове;

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 305/2008 НА КОМИСИЯТА от 2 април 2008 година за установяване, в съответствие с Регламент (ЕО) № 842/2006 на Европейския парламент и на Съвета, на минимални изисквания и на условия за взаимно признаване на сертифицирането на служители по отношение на извличането на флуорирани парникови газове от комутационна апаратура за високо напрежение;

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 304/2008 НА КОМИСИЯТА от 2 април 2008 година за установяване, в съответствие с Регламент (ЕО) № 842/2006 на Европейския парламент и на Съвета, на минимални изисквания и на условията за взаимно признаване на сертифицирането на търговски дружества и служители по отношение на стационарните противопожарни системи и пожарогасители, съдържащи някои флуорирани парникови газове;

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 303/2008 НА КОМИСИЯТА от 2 април 2008 година за установяване, в съответствие с Регламент (ЕО) № 842/2006 на Европейския парламент и на Съвета, на минимални изисквания и на условията за взаимно признаване на сертифицирането на компании и персонал по отношение на стационарни хладилни и климатични системи, както и за топлинни помпи, съдържащи някои флуорирани парникови газове;

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1494/2007 НА КОМИСИЯТА от 17 декември 2007 година за установяване в съответствие с Регламент (ЕО) № 842/2006 на Европейския парламент и на Съвета на формата на етикетите и на допълнителните изисквания за етикетиране на продукти и оборудване, съдържащи някои флуорирани парникови газове.

2. Основни контролирани показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух в приземния слой:

Съгласно Чл. 4. (1) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) от Закона за чистотата на атмосферния въздух (Обн. ДВ, бр.45/1996), основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух в приземния слой, са нивата на:

1. (изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) суспендирани частици;
2. (нова - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) фини прахови частици;
3. (предишна т. 2, изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) серен диоксид;
4. (предишна т. 3, изм. и доп. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) азотен диоксид и/или азотни оксиди;

5. (предишна т. 4, изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) въглероден оксид;
6. (предишна т. 5, изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) озон;
7. (предишна т. 6, изм. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) олово (аерозол);
8. (нова - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) бензен;
9. (нова - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) полицикличи ароматни въглеводороди;
10. (нова - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) тежки метали – кадмий;

Националната система за мониторинг извършва оценка на качеството на атмосферния въздух по всички показатели и в частност на тези от тях, които имат най-съществено значение за здравето на човека.

РИОСВ-ПЛОВДИВ, извършва измерване на **фини прахови частици, серен диоксид, азотен диоксид и/или азотни оксиди, въглероден оксид, озон, олово (аерозол), бензен, полицикличи ароматни въглеводороди, тежки метали – кадмий.**

3. Характеристика на територията на град Пловдив, като част от района за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ) „Агломерация Пловдив":

Град Пловдив е център на Южен централен регион, който включва Пловдивска, Пазарджишка, Смолянска, Хасковска и Кърджалийска области.

Град Пловдив обхваща 54 квадратни километра площ и е част РОУКАВ „Агломерация Пловдив", с обща площ 1390 km^2.

По данни на Териториално статистическо бюро – Пловдив, населението към 31 декември 2019 г., по постоянен адрес е 338 153 души.

За по-ефективно управление общината е разделена административно на 6 района – „Централен", „Източен", „Западен","Северен", „Южен" и „Тракия" – които са обособени като кметства. Всеки от районите на града е съпоставим като брой на населението с повечето областни центрове на страната.

Територията на града е урбанизирана, с висока плътност на застрояване, интензивен автомобилен трафик и промишлена активност. Основни източници на замърсяване през зимния период са: горивните процеси при транспорта, състоянието на пътната и прилежаща инфраструктура и не на последно място промишления сектор. През летния период съществено значение за замърсяването на атмосферния въздух, придобиват строителните и ремонтно-строителните дейности.

Специфичните климатичните условия оказват значително влияние върху качеството на атмосферния въздух. Пловдивското поле представлява алувиална низина, формирана от река Марица и нейните притоци, т.е. налице е т.н. коритовидна морфоструктура, в „дъното" на която е разположен градът. В града са разположени шест сиенитни хълма. Тази даденост има съществен принос за неблагоприятните метеорологични условия, свързани с температурни инверсии, мъгли по поречието на река Марица, продължителни периоди на засушаване и голям брой дни в годината с тихо време (вятър по-слаб от 1 m/s) рефлектиращи върху разсейването на локално емитираните замърсители.

4. Източници на данни за нивата на замърсителите. Характеристики на пунктовете за мониторинг:

За предоставянето в Министерството на здравеопазването (МЗ) на необходимите данни, за извършване оценка на здравния риск за населението на град Пловдив е използвана информацията за най-значимите фактори определящи качеството на атмосферния въздух: серен диоксид, азотен диоксид, общ суспендиран прах, фини прахови частици - ФПЧ$_{10}$ и ФПЧ $_{2.5}$ от Годишния отчет за дейността на РИОСВ - Пловдив през 2019 г., лабораторните анализи на „РЛ - Пловдив" на ИАОС, както и информация за контролираната територия от публикации в Интернет.

Характеристики на пунктовете за мониторинг:

Качеството на атмосферния въздух в район гр. Пловдив, се контролира от РИОСВ - Пловдив, чрез два пункта (Автоматична измервателна станция)- АИС „Каменица" и АИС „Тракия" , които са част от Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС), както следва:

АИС „Каменица"(Pld2) (старо име „Евмолпия") с код BG0051A (115678419), която съгласно условията за класификация на пунктовете за мониторинг от Приложение №12 към чл. 20 от Наредба №12 за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (ДВ бр. 58/2010 г.), е класифицирана като градски фонов пункт в централната градска част с предимно жилищно застрояване и средна интензивност на автомобилния поток (1900 бр. МПС средночасова интензивност по бул. „Източен").

АИС „Тракия" (Pv5) с код BG0072A, която е транспортно ориентиран пункт, разположен на територията на р-н „Тракия" на кръстовището на бул. „Освобождение" и ул. „Съединение", даващ информация за замърсяването от автомобилния транспорт в непосредствена близост до пътното платно с висока интензивност на автомобилния поток (2100 бр. МПС средночасова интензивност по бул. „Освобождение"). Пробонабирането в пункта е стартирало от м. януари 2019 г.

5. Анализ на регистрираните нива по основните контролирани показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух в гр. Пловдив:

Замърсителите на атмосферният въздух в гр. Пловдив се формират от източници с естествен характер и/или свързани с автомобилния поток. За гр. Пловдив основни източници свързани с човешката дейност са горивните процеси (автомобилния поток), различните индустриални дейности, състоянието на пътната инфраструктура и през последните години повишения обем на строителните и строително-ремонтни дейности, за чието натрупване и задържане спомагат специфичните метеорологични условия създадени от уникалния за града релеф.

Състоянието на качеството на атмосферния въздух в гр. Пловдив на база основните контролирани показатели (данни на РИОСВ-Пловдив) е следното:

Оценка и управление на качеството на атмосферния въздух; големи горивни източници:

Качеството на атмосферния въздух се следи чрез пунктовете за мониторинг, разположени на територията на „АГЛОМЕРАЦИЯ Пловдив", които са част от

националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС). В допълнение ежегодно се измерва качеството на атмосферния въздух с мобилна автоматична станция /МАС/, съгласно утвърден график от МОСВ и ИАОС, в населни места и райони, в които няма разположени пунктове за мониторинг.

В изпълнение на Заповед № РД-66/28.01.2013 г., отменена със Заповед № РД-489/26.06.2019 г. на министъра на околната среда и водите през отчетния период е извършено следното:

- По т. 11.3 са обработени и изпратени в ИАОС и МОСВ данни в необходимия формат за ФПЧ 10 и ФПЧ 2,5.
- По т. 11.4 са изготвени и изпратени 2 доклада за 5 бр., регистрирани в АИС «Каменица» и 8 бр. регистрирани в АИС „Тракия“ превишения на установените прагови стойности на средночасовата норма за опазване на човешкото здраве на основните газообразни показатели за КАВ, във формата и срока, определени със заповедта.
- По т. 11.5 са представени доклади по периоди – „зимен“ и „летен“ за състоянието на КАВ по показатели прахови частици (ФПЧ10 и ФПЧ2,5) и озон;
- По т. 11.6 са обработени и изпратени в ИАОС данни в необходимия формат от ПМ „Куклен“ на „КЦМ“ АД.
- По т. 11.8 са обработени и изпратени в МОСВ данни в необходимия формат за тежки метали и полициклични ароматни въглеводороди.

Съгласно Заповед № РД-969/21.12.2013 г. на министъра на околната среда и водите районът на „Агломерация Пловдив” е определен като район, в който нивата на замърсителите PM 10, PM2,5, ПАВ, NO2 /в непосредствена близост до основните пътни артерии/ и Cd превишават установените норми и/или нормите плюс определените допустими отклонения от тях.

В РОУКАВ – „Агломерация Пловдив“ са включени териториите на три общини, както следва:

***Община Пловдив*:**

Община Пловдив изпълнява Договор за безвъзмездна финансова помощ с регистрационен №BG16M1OP002-5.002-0011-C01 по проект „Разработване на Програма за подобряване на качеството на атмосферния въздух на територията на Община Пловдив и План за действие към същата за периода 2018-2023 г.” по процедура №BG16M1OP002-5.002 на оперативна програма "Околна среда 2014-2020 г.

Със Заповед №18ОА452/07.03.2018 г. на Кмета на общ. Пловдив е сформиран състава на Програмния съвет, като на 19.03.2018г. е проведено заседание на съвета. На заседанието е представена Програма за подобряване на КАВ в общ. Пловдив с план за действие 2018-2023 г. с отразени корекции.

Програмата е приета от Общинския съвет-Пловдив с Решение № 293, взето с Протокол №13 от 26.07.2018 г.

Община Асеновград е изготвила Актуализация на общинска програма за намаляване нивата на фини прахови частици (ФПЧ10) и кадмий (Cd) и достигане на установените норми в атмосферния въздух на територията на община Асеновград 2020 - 2024 г., разработена в рамките на процедура BG16M10R002 - 2.002 „Разработване/ актуализация на общинските програми за КАВ“, която е приета от Общински съвет на Община Асеновград с Решение №1639, взето с протокол № 48/24.10.2018 г. С писмо с вх. № О-1367/29.03.2019 г. е представен годишен отчет за 2018 г. по изпълнение на мерките, заложени в програмата за подобряване на КАВ

Община Куклен е изготвила Програма за подобряване на КАВ през 2016 г., която е съгласувана от РИОСВ - Пловдив. Програмата е приета от Общинския съвет към Община Куклен с Решение № 349, взето с протокол № 29/27.01.2017 г. С писмо с вх. № О-1213-2/16.03.2019 г. е представен отчет по изпълнение на мерките към програмата по КАВ.

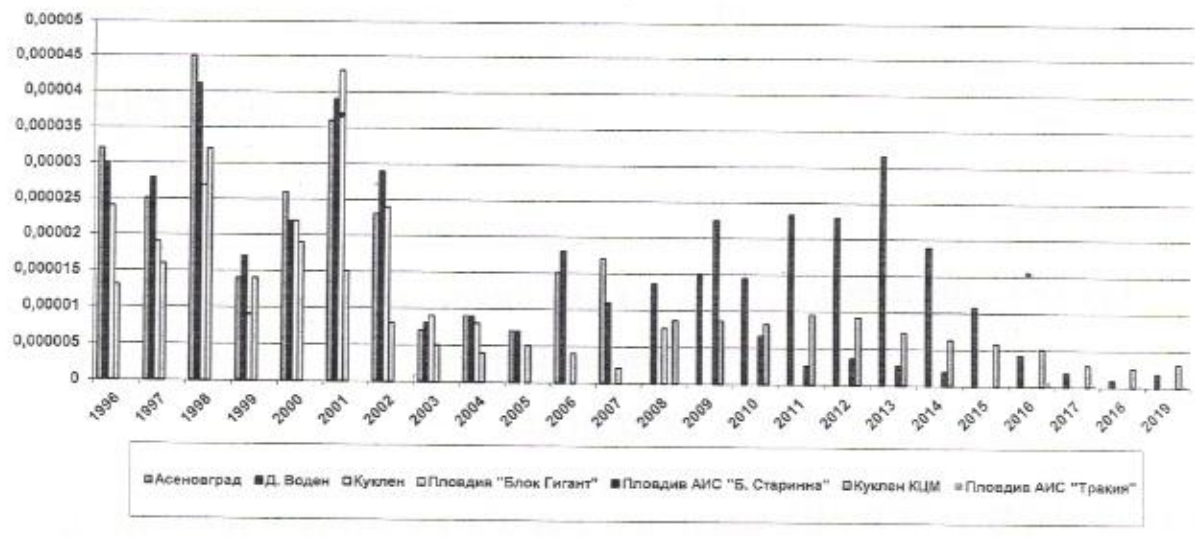
От направеното моделиране към актуализираните програми на общините е видно, че приноса на различните източници към замърсяването е аналогичен, както и при предходните програми с изтекъл период на действие.

В резултат на мерките, които общините изпълняват през последните години се наблюдава значително намаляване на замърсяването на атмосферния въздух. Най-съществен е проблемът с $ФПЧ_{10}$. Регистрираната средногодишна стойност за 2019 г. в АИС „Каменица" е под средногодишната норма за опазване на човешкото здраве – 35,8 $\mu g/m^3$, в сравнение със стойността за 2018 г. 38,97 $\mu g/m^3$. Наблюдава се намаляване на броя на превишенията на средноденонощната норма за опазване на човешкото здраве за 2019 г. са регистрирани 69 бр., в сравнение с 78, регистрирани през 2018 г.

В АИС „Тракия" измерената средногодишна стойност е 44,7 $\mu g/m^3$ сравнена със стойността регистрирана през 2018 г. е 49,43 $\mu g/m^3$. (55,79 $\mu g/m^3$ за 2017 г.). Наблюдава се тенденция за намаляване на броя на превишенията на средноденонощната норма за опазване на човешкото здраве - за 2019 г. са регистрирани 89 бр., в сравнение със 107 бр., регистрирани през 2018 г. (127 броя за 2017 г.).

Съгласно § 4 от ПЗР към Наредба № 11/04.05.2007 г. за норми за арсен, кадмий, живак, никел и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух /ДВ, бр. 42/2007 г. с посл. изм. и доп. в ДВ бр. 25/2017 г./, от 01.01.2013 г. се прилага нормата за показател кадмий (Cd) в атмосферния въздух - 5 ng/m3. През 2018 г. на територията на „КЦМ" АД е работила само новата инсталация за оловно производство. В тази връзка се наблюдава тенденция към регистриране на по-ниски стойности по показател кадмий (Cd) в ПМ „Долни Воден" и АИС „Куклен".

На *Графиката* е показана динамиката на изменение на регистрираните стойности по показател кадмий във всички пунктове за мониторинг, разположени на територията на „Агломерация Пловдив" за периода от 1996 – 2019 г.

Основен източник на кадмий (Cd) в района на Асеновград и Куклен е производствената дейност в „КЦМ" АД, а за град Пловдив е транспорта. Видно от графиката регистрираните стойности в 3-те пункта са под целевата норма за нива на кадмий, дадена в приложение № 1 към чл. 3 от Наредба № 11/14.05.2007 г. норми за арсен, кадмий, живак, никел и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух. Положителна тенденция е отчетена в измерените средногодишни стойности в двата пункта – ПМ „Долни Воден" и АИС „Куклен" - стойностите са под установена целева норма. Това е в резултат на преустановената работа на старо оловно производство в „КЦМ" АД.

Големи горивни източници

На територията на РИОСВ – Пловдив за периода са в експлоатация следните големи горивни инсталации (по *Приложение № 6 към чл. 8, ал. 1, чл. 10, ал. 1 и чл. 14, ал. 1 от Наредба № 10 от 2003 г. за норми за допустими емисии (концентрации в отпадъчни газове) на серен диоксид, азотни оксиди и общ прах, изпускани в атмосферния въздух от големи горивни инсталации, приета на основание чл. 9, ал.1 и §5 от ЗЧАВ*):

- „ЕВН България Топлофикация" ЕАД – подобект ТЕЦ "Пловдив Север" и подобект ОЦ „Пловдив ЮГ". Инсталациите са преминали към използване на природен газ;

- „Монди Стамболийски" ЕАД – ТЕЦ и СРКА- потвърдено с писмо ня МОСВ с изх. № 91-00-27/11.12.2017г.

От страна на експертите в направлението се осъществява контрол по прилагащата програма на Директива 2001/80/ЕС. Крайният срок за изпълнение на дейности за привеждане в съответствие, съгласно програмата по чл. 10 от Наредба № 10 е бил края на 2007 г. За отделните ГГИ изпълнението на инвестиционните програми е както следва:

- подобект ТЕЦ „Пловдив Север" – прекратена е употребата на течно гориво (мазут);

- подобект ОЦ „Пловдив ЮГ" – прекратена е употребата на течно гориво;

- за „Монди Стамболийски" ЕАД – програмата предвижда рехабилитация на парогенератор № 8, извеждане от експлоатация на парогенератор № 9 и преминаване на СРКА към гориво природен газ. Предвидените в програмата действия са изпълнени. ПГ №9 е изведен от експлоатация, считано от 11.10.2016 г. В инвестиционната програма на дружеството е предвидено изграждане на нов котел с номинална входяща топлинна мощност от 48 МВт., който ще замени ПГ №8.

„МОНДИ Стамболиийски" ЕАД е изградил и пуснал в експлоатация нова, затворена система за регенерация на терпентин и неутрализация чрез изгаряне на концентрираните лошо миришещи газове, отделяни от процеса на регенерация на терпентин.

За отчетната 2019 г. от страна на операторите на ГГИ, които са включени в Преходния национален план по чл. 9в от ЗЧАВ са проведени задължителния мониторинг на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух, като резултатите показват следното:

-подобект ТЕЦ „Север“ към „ЕВН България Топлофикация” ЕАД - на база месечни доклади с резултати от провеждани собствени непрекъснати измервания от м. януари до м. декември 2019 г., включително не са установени превишения на нормите за допустими емисии по всички измервани показатели, в т.ч. и по азотни оксиди.

-подобект ОЦ „Пловдив ЮГ” – централата е в съответствие с изискванията на Директивата. Дружеството използва като основно гориво природен газ. На база резултати от провеждани собствени периодични измервания не са установени превишения на нормите за допустими емисии.

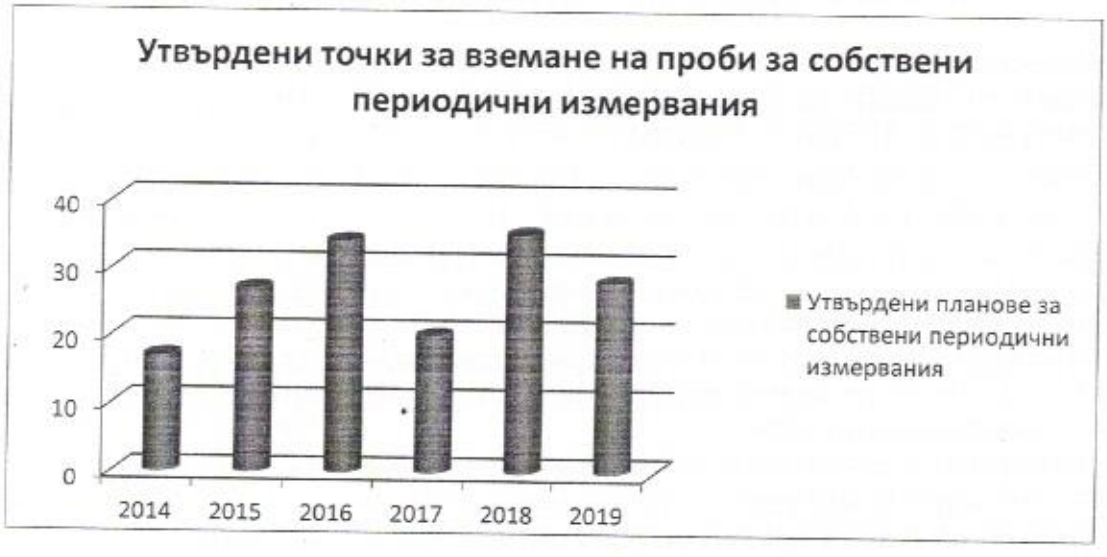
-ТЕЦ към „Монди Стамболийски” ЕАД – въведена СНИ за СО, ЕК № 8 и „Инсталация за изгаряне на биогориво”. Представени са и са утвърдени месечни доклади от м. януари до м. декември 2019 г., включително. Не са установени превишения на нормите за допустими емисии.

Емисионен контрол на горивни и производствени неподвижни източници

Утвърждаване на разположението и броя на точките за пробовземане при провеждане на собствени периодични измервания:

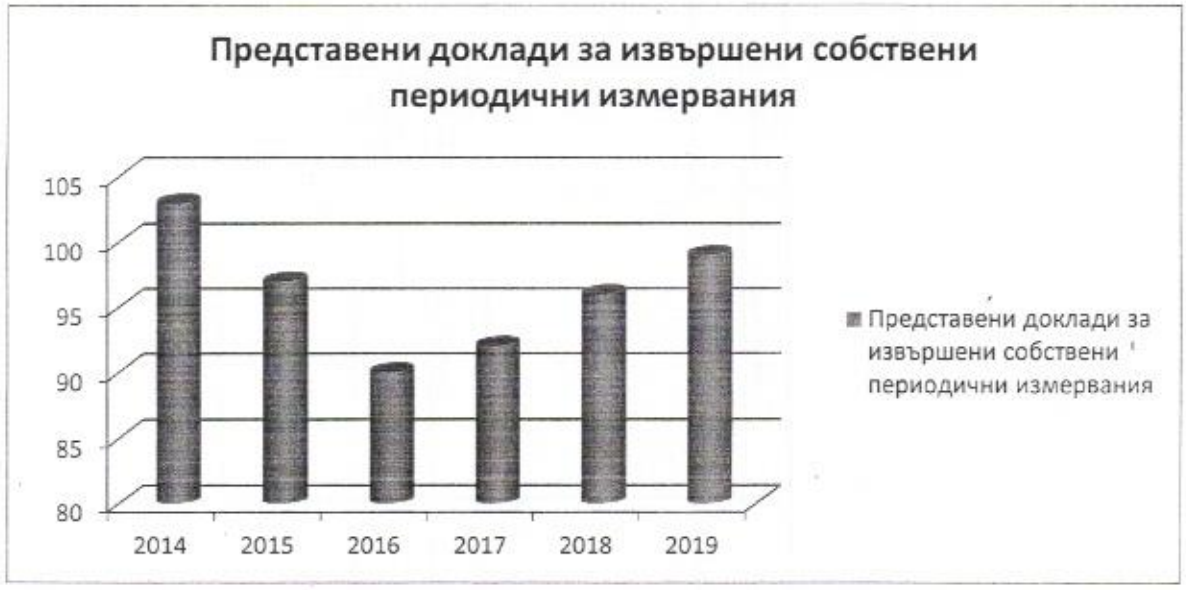
През 2019 г. са утвърдени точки за вземане на проби по реда, определен в Наредба № 6/99 г. (ДВ, бр. 31/99 г.) и/или условия в издадените комплексни разрешителни, като са съгласувани 28 информации на оператори с неподвижни източници. Основно са обхванати обекти, в които има извършени промени във вида на горивото или вида на използваните съоръжения, обекти с комплексни разрешителни, както и нови обекти, осъществяващи дейности с източници на емисии на територията на РИОСВ – Пловдив.

Динамиката на изменение на утвърдените планове е показана на следващата графика:

Проверка на представени резултати от проведени СПИ и СНИ.

За отчетния период са постъпили 99 доклади от обекти, осъществяващи собствени периодични измервания на вредностите, изпускани в атмосферата от неподвижни източници. На следващата графика е направен сравнителен анализ на операторите, извършващи собствени периодични измервания на вредностите при спазване на процедурите, разписани в *Глава V от Наредба № 6* през последните 6 години.

През 2019 г. в направлението са обработени 96 месечни и 8 годишни доклади от провеждани СНИ за обекти – „КЦМ“ АД, „ЕВН България Топлофикация” ЕАД и „Монди Стамболийски” ЕАД.

Общата тенденция на база резултати от проведени собствени измервания /СПИ и СНИ/ за периода е към спазване на НДЕ.

За констатирани превишения на установените норми през отчетния период са наложени санкции по чл. 69а от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) на следните оператори:

- От извършена оценка на представени резултати от проведени собствени периодични измервания от "Джи Ен Си" ООД, котелна централа към оранжериен комплекс, площадка в с. Йоаким Груево е установено увеличаване на замърсяването на атмосферния въздух, поради което е отменена действащата текуща санкция за котел № 3 и е наложена нова за наднормени концентрации по показатели въглероден оксид и прах в отпадъчните газове от котела в размер на 44,32 лв./месечно.

- От извършена оценка на представени резултати от проведени собствени периодични измервания от ЕТ „Плеяди-Никола Гунчев“, котелна централа към оранжериен комплекс, площадка в гр. Кричим е установено превишение на НДЕ по показатели въглероден оксид и прах в отпадъчни газове на котел № 1, поради което на оператора е наложена текуща санкция в размер на 36,53 лв./месечно.

- От извършена оценка на представени резултати от проведени собствени периодични измервания от „Ганчев“ ЕООД, котел тип „НАРДИ“ в предприятие за производство на детски храни, площадка в гр. Асеновград е установено превишение на НДЕ по показатели въглероден оксид, поради което на оператора е наложена текуща санкция в размер на 35,77 лв./месечно. Санкцията е временно спряна, считано от 24.09.2019 г., поради спиране на котела.

- При извършени контролни емисионни измервания, по утвърдения годишен график за 2019г., в обект – предприятие за производство на пелети, с оператор „МС Дървообработване“ ЕООД, обект в гр. Пловдив е установено превишение на НДЕ по показатели въглероден оксид и прах в отпадъчни газове от котел на твърдо гориво. На оператора е изготвено предложение за налагане на текуща санкция в размер на 459,06 лв./месечно, която ще бъде пусната през 2020 г.

- При извършени извънредни контролни емисионни измервания на изпускащо устройство с № 3, чрез което се изпускат отпадъчни газове от 3 бр. котли на биомаса-слама, на площадката на „ВП Брандс Интернешънъл“ АД в с. Катуница е установено превишение на НДЕ по показатели въглероден оксид и прах. На оператора е наложена текуща месечна санкция в размер на 13430,85 лв./месечно, считано от 04.10.2019г. Санкцията се обжалва от оператора пред РС-Асеновград и до този момента няма постановено решение на съда.

- От извършена оценка на представени резултати от проведени собствени периодични измервания през 2018 г. от оператор „Агродоминатор“ ЕООД, обект в гр. Първомай и установено превишение на НДЕ по показатели прах и азотни оксиди е наложена текуща санкция в размер на 236,45 лв./месечно.

Оператори с наложени текущи санкции през предходни години, които са действащи и към момента:

- "ДРУЖБА Стъкларски заводи" АД с нов собственик и ново име „БиЕй Глас България“ АД – за ванни пещи № 1 и № 2 продължава регистриране на превишения по показател азотни оксиди, които в зависимост от регистрираните стойности при провежданите през всяко тримесечие собствени измервания санкциите се актуализират. Към момента наложените две текущи санкции на стойности, както следва: за ванна пещ № 1 – 2454,18 лв. и за ванна пещ № 2 – 868,19 лв. са действащи до края на 2019 г. Наложената санкция на ванна пещ № 4 е отменена поради разрушаване на пещта.
- ЕТ „Ненко Трифонов“, с. Ведраре – предприятие за производство на млечни продукти – наложена е текуща санкция за измерени наднормени концентрации по въглероден оксид и прах в отпадъчни газове, изпускани в атмосферния въздух от комин към котел ПКМ 2,5 в размер на 54,37 лв., наложена през 2015 г. и към настоящия момент е действаща.
- „Богдан Мебел“ АД, град Клисура – наложена текуща санкция за измерени наднормени концентрации по въглероден оксид в отпадъчни газове, изпускани в атмосферния въздух от комин към котел, в размер на 169,61 лв. Санкцията е наложена през 2015 г. През 2019 г. санкцията е спряна, поради спряно използване на котела.
- "Хелиос ойл" ЕООД, площадка в град Първомай – наложената текуща месечна санкция за установени наднормени концентрации по показател прах в отпадъчни газове, в размер на 47,95 лв., след проведени измервания през 2015 г. остава без промяна.
- "Джи Ен Си" ООД, площадка в с. Йоаким Груево – по показател въглероден оксид са наложени три текущи месечни санкции за два от котлите с № 1 и 2 към оранжерийния комплекс, съответно 57,6 лв., 149,71 лв. остават непроменени.
- "Пътница Пловдив" АД – по показател прах е с наложена текуща месечна санкция - 38,71 лв., която след измерванията през 2016 г. е намалена на 21,62 лв.
- „Елит – 95“ ООД, с. Поповица – след проведени контролни емисионни измервания е наложена текуща санкция за установени наднормени концентрации по показатели въглероден оксид, азотни оксиди и серни оксиди в размер на 270,22 лв.
- „Фул макс“ ЕООД, с. Три водици - наложената текуща месечна санкция за установени наднормени концентрации по показатели прах и въглеводороден оксид в размер на 56,80 лв. Санкцията е наложена през 2008 г. След извършени СПИ през годините е без промяна.

Контрол на обекти и дейности с летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини:

По *Наредба № 16* за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини (ДВ, бр. 75/24.08.1999 г., изм. ДВ, бр. 33/2012 г.), за съхранение на горива са проверени по плана 32

бензиностанции, разположени на територията, контролирана от РИОСВ – Пловдив, свързани с изпълнение на Етап II за улавяне на бензиновите пари.

Контрол на обекти, осъществяващи дейности с употреба на летливи органични съединения в разтворители:

По *Наредба № 7* за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации (ДВ, бр. 96/2003 г., изм. ДВ, бр. 40/2010 г.), с операторите, ползващи в производствената си дейност разтворители е водена кореспонденция и представена информация в т.ч.:

- над ПСКР – представили ПУР и утвърдени – 37 за инсталации, попадащи в обхвата на чл. 2, ал. 1 от Наредба № 7/2003г.;
- под ПСКР – представена писмена информация – 77.

През отчетния период по спазване изискванията на Наредба № 7 за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации (ДВ, бр. 96/2003 г., посл. изм. в ДВ, бр. 40 от 2010 г.) са извършени 17 планови проверки.

- През 2019 г. постъпилата информация по чл. 20, ал. 8 от Наредба № 7 за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации,съдържаща данни за използваните количества летливи органични съединения през 2018 г. е въведена в информационната система на инсталациите съгласно чл. 30л от ЗЧАВ.

- В регистъра по чл. 30л от Закона за чистотата на атмосферния въздух, през 2019 г. са включени 14 оператора, като са им издадени удостоверения за включване в регистъра на инсталации, попадащи в обхвата на Наредба № 7/2003 г., на 2 инсталации са издадени удостоверения за промяна в обстоятелствата и 2 инсталации са с прекратена регистрация, поради преустановяване на работата им.

Контрол на обекти за производство, търговия или употреба на определени бои, лакове и авторепаратурни продукти, съдържащи органични разтворители:

- По прилагането на Наредбата за ограничаване емисиите на летливи - органични съединения (ЛОС) при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти (ДВ, бр. 20/2007 г., изм. и доп. в ДВ, бр. 55/ 2012 г.) през 2019 г. са извършени 19 планови проверки.

Контрол и управление на веществата, нарушаващи озоновия слой:

- По Регламент 1005/ ЕС/2009; Регламент 517/ЕС/ 2014, Наредба за осъществяване на контрол и управление на веществата, които нарушават озоновия слой и Наредба № 1/2017 г. за реда и начина за обучение и издаване на документи за правоспособност на лица, извършващи дейности с оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове, както и за документирането и отчитането на емисиите на флуорсъдържащи парникови газове планово са проверени 23 обекта, 8 обекта с издадено комплексно разрешително, 2 обекта във връзка с уведомление от митниците за внос на предварително заредено оборудване и 4 проверки във връзка със сигнали от Европейската комисия, свързани със съмнения несъответствия с изискванията на Регламент 517/ЕС/ 2014.

От страна на оператори на климатично, хладилно и термопомпено оборудване, дистрибутори, вносители и ползватели на флуорсъдържащи парникови газове и озоноразрушаващи вещества са представили отчет в срок до 15.02.2019 г. за използваните количества през 2018 г., както следва:

- 534 оператори на климатично, хладилно и термопомпено оборудване;
- 18 дистирбутори;
- 4 вносители;
- 96 ползватели.

Контрол по изпълнение на условията в разрешителните за емисии на парникови газове:

В изпълнение на условията в издадени разрешителни за парникови газове по Глава седма, раздел III от ЗООС /отменена от 11.03.2014 г. с влизането в сила на Закон за ограничаване изменението на климата, обн. в ДВ, бр. 22 от 11.03.2014 г./, са извършени 2 проверки, съгласно утвърдения план за контролната дейност на РИОСВ през 2019 г. Не са установени нарушения на екологичното законодателство.

Анализ на контролната дейност:

Съгласно утвърден План за контролната дейност на РИОСВ - Пловдив през 2019 г., изпълнението му в направлението е 100 %.

Извън утвърдения график през 2019 г. експертите в направлението са извършили и извънредни проверки на място и по документи, както следва:

- 72 проверки по сигнали и жалби на граждани;
- 4 проверка за налагане на текуща санкция;
- 3 проверки за спиране, отмяна или промяна на наложени текущи санкции;
- 21 проверки по последващ контрол за изпълнение на предписания;
- 43 участия в ДПК;
- 16 проверки във връзка с позициониране на МАС в гр. Първомай и с. Белащица за измерване на КАВ в изпълнение на Годишния график за емисионен контрол през 2019 г.
- 11 проверки за измерване на КАВ във връзка с възникнали пожари.
- 96 месечни доклади от провеждани СНИ, като са изготвени протоколи по образец, съгласно Инструкция № 1/2003г.;

Предприети административно-наказателни мерки.

За констатираните нарушения през 2019 г. от експертите в направлението са съставени 16 АУАН, като 5 от тях са за нарушения по ЗООС - неизпълнение на предписание, 11 за нарушение на ЗЧАВ, свързани с: 5 бр. за непредставен отчет в срок до 15.02 на текущата година за ФПГ и ОРВ в използваните хладилни и климатични инсталации, 3 бр. за непровеждане на СПИ за период по-голям от 2 календарни години, 2 бр. за неорганизирано емитиране на прах, 1бр. за експлоатиране на инсталация за период по-голям от 10 денонощия без функциониращa СИ.

Издадени са 16 НП - 10 имуществени санкции по ЗЧАВ на обща стойност 25 000 лв. и 6 имуществени санкции по ЗООС на обща стойност 16 000 лв.

Извършени проверки и предприети мерки при възникнали аварийни ситуации и регистрирани жалби и сигнали за замърсяване на атмосферния въздух. Резултати.

На територията, контролирана от РИОСВ – Пловдив, през отчетния период са възникнали аварийни ситуации, свързани с пожари причиняващи замърсяване на въздуха:

- На 10.02.2019 г. в 19:30 ч. възниква пожар на територията на предприятие за месодобив и месопреработка, експлоатирано от „Унитемп" ЕООД и разположено на територията на с. Войводиново, общ. Марица. Извършено е измерване на КАВ с мобилна апаратура GASMET в с. Войводиново и на 11.02.2019 г. в населеното място е стартирало измерване на КАМ с мобилна автоматична станция (МАС). Резултатите от измерването с МАС показват превишение на нормативно определените стойности само по показател $ФПЧ_{10}$. Пожарът е окончателно потушен на 13.02.2019 г.
- На 05.03.2019 г. възниква пожар на територията на площадката за третиране на строителни отпадъци в землището на с.Първенец, община Родопи, стопанисвана от „СО СПЕКТЪР" ЕАД. Извършено е измерване на КАВ с мобилна апаратура GASMET в кв. Коматево, гр. Пловдив. Не са установени превишения на нормативно определените стойности на измерваните показатели. Пожарът е потушен на 06.03.2019 г.
- На 12.08.2019 г. в 1:30 ч. възниква пожар на територията на Депо за неопасни отпадъци към Инсталация за биологично третиране по закрит способ на смесени битови отпадъци, разположено край с. Шишманци, общ. Раковски. Извършени са измервания с мобилна апаратура GASMET в населените места – с. Болярино, с. Шишманци. На 14.08.2019г. пред кметството на с. Шишманци е позиционирана мобилна автоматична станция (МАС), която измерва КАВ до 19.08.2019 г. Резултатите от измерването с МАС показват превишение на нормативно определените стойности само по показател $ФПЧ_{10}$, в определени часови интервали, съобразно промяната на посоката на вятъра на 14 и 15.08.2019 г. Пожарът е окончателно потушен на 19.08.2019 г.
- На 21.08.2019 г. в 10:30 ч. възниква пожар на територията на Депо за неопасни отпадъци в гр. Карлово. Извършено е измерване на КАВ с МАС, резултатите, от което не показват превишение на нормативно определените стойности по нито един от измерваните показатели. Пожарът е потушен в рамките на половин ден.
- Предприети измервания във връзка със сигнали:

В направлението през 2019 г. са постъпили 207 сигнала и 42 жалби за замърсяване на атмосферния въздух, разпространение на неприятни миризми, извършване на наторяване на земеделски площи в нарушение на периода за торене и нерегламентирани дейности с отпадъци. След разглеждане са предприети следните действия:

- 67 от сигналите са от компетентността на РИОСВ - Пловдив и са проверени, при което е установено, че 26 са основателни;

- 5 от жалбите са от компетентността на РИОСВ - Пловдив и са проверени, при което е установено, че 3 са основателни.

Останалите сигнали и жалби са разгледани, установено е, че не са от компетентността на РИОСВ - Пловдив и са препратени до съответните контролни органи.

Сравнителният анализ показва, че в сравнение с 2018 г. има увеличаване на подадените жалби и сигнали, свързани с атмосферния въздух и шума, което показва увеличаваща се гражданска чувствителност по отношение на замърсяване на

атмосферния въздух, усетени неприятни миризми и нерегламентирани дейности, водещи до увреждане на компонентите на околната среда.

През отчетната 2019 година в направлението са разгледани инвестиционни предложения и са дадени 184 становища във връзка с постъпили уведомления за инвестиционни предложения.

Анализ на качеството на атмосферния въздух по замърсители въз основа на данните, регистрирани в пунктовете за мониторинг на територията на РИОСВ – Пловдив

Състоянието на атмосферния въздух на територията на Пловдивска област се контролира от РИОСВ – Пловдив и РЛ – Пловдив на ИАОС. По информация от националната база данни на ИАОС може да се направи следният анализ на контролираните замърсители:

ФПЧ$_{10}$ /фини прахови частици/

ФПЧ$_{10}$ се изхвърлят директно в атмосферата от транспорта, енергетиката, бита – първични емисии на твърди частици или се формират в атмосферата от съдържащите се в нея метални оксиди, полиароматни въглеводороди, серен диоксид, азотни оксиди, амоняк и др. газове – вторични емисии на твърди частици.

Замърсяването с ФПЧ$_{10}$ продължава да бъде основен проблем за качеството на атмосферния въздух в района на „Агломерация Пловдив". Направеният анализ на данните показва обратно-пропорционална зависимост между измерените нива на ФПЧ$_{10}$ и измерената температура, а именно – през летния период с повишаване на среднодеионощните температури, измерените стойности по ФПЧ$_{10}$ намаляват, а през зимния сезон с понижаване на температурата и започване на отоплителния сезон измерените стойности са в по-високи граници. Съществено влияние върху регистрираните стойности оказват и специфичните метеорологични условия в района – температурни инверсии (в около 85% от дните), голям процент дни с безветрие (около 40% от дните в годината са със скорост на вятъра под 1,5 m/s) и мъгли, водещо до задържане и натрупване на замърсителите.

Районът се характеризира с активен транспортен трафик, който също оказва негативно влияние върху качеството на атмосферния въздух и допринася за по-високите нива на ФПЧ$_{10}$.

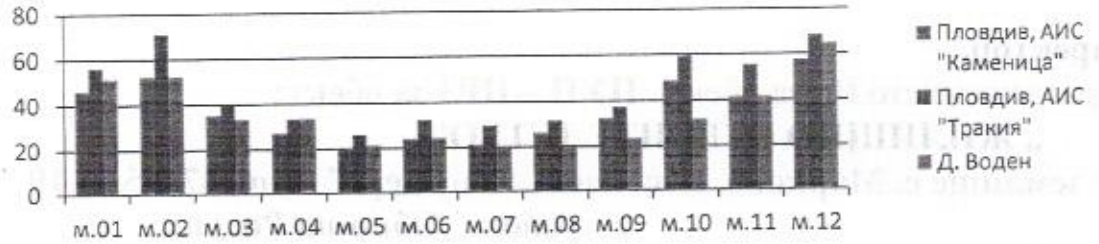
Концентрациите на ФПЧ$_{10}$ в атмосферния въздух се регистрират денонощно в 3 пункта: АИС „Каменица" – градски фонов пункт, АИС „Тракия" – транспортно ориентиран пункт и ПМ „Долни Воден" – фонов пункт. И в трите са регистрирани превишения на СДН, като и за трите пункта се наблюдава превишаване на СДН за опазване на човешкото здраве над допустимите 35 пъти в рамките на календарната година. От 2017 г. до 2019 г. се наблюдава тенденция към намаляване на регистрираните брой превишения за всички пунктове за мониторинг. По пунктове броят превишения са:

- ПМ „Долни Воден" – 62;
- АИС „Каменица" – 69;
- АИС „Тракия" – 89.

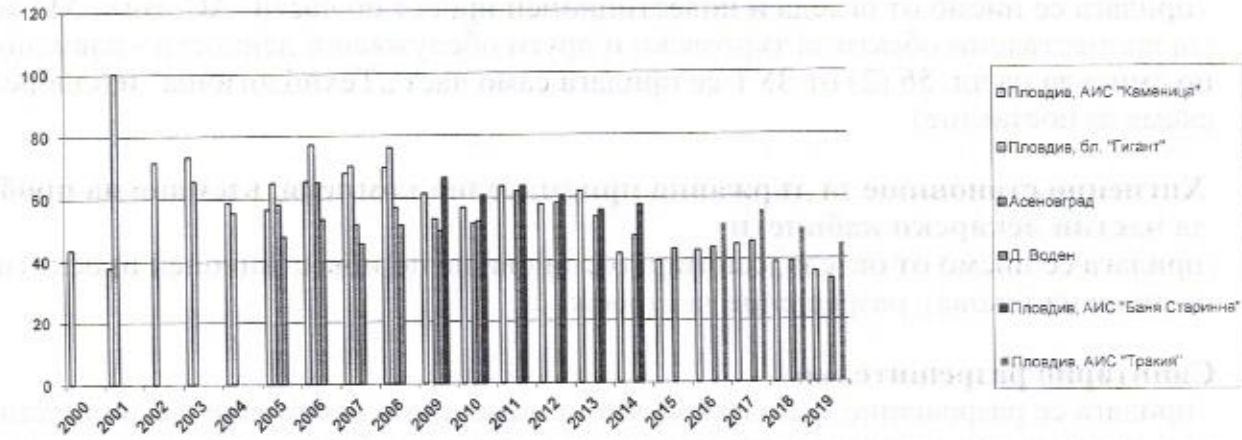
Измерените средногодишни стойности за ФПЧ$_{10}$ по пунктове са: ПМ „Долни Воден" – 33.46 μg/m^3, АИС „Каменица" – 35.75 μg/m^3, АИС „Тракия" – 44.66 μg/m^3.

На следващите графики са показани сравнителни анализи на регистрираните стойности на $ФПЧ_{10}$ по месеци за 2019 г. и измерените средногодишни стойности за периода от 2000 г. до 2019 г.

Сравнителна графика по месеци за замърсяването на въздуха с фини прахови частици (μg/m^3) за 2019 г.

Сравнителна графика по години за замърсяването на въздуха с фини прахови частици (μg/m3) за периода 2000 – 2019 г.

От графиката е видно, че регистрираните средногодишни стойности от 2015 г. до 2017 г., включително, са около средногодишната норма за опазване на човешкото здраве, определена в Наредба № 12/2010 г. През 2018 г. и 2019 г. в АИС „Каменица“ регистрираната средногодишна стойност е под нормативно определената. Регистрираните средногодишни стойности в АИС „Тракия“ от 2017 г. до 2019 г., включително, бележат низходяща тенденция. В пункт – АИС „Тракия“ измерените стойности са съпоставими с тези регистрирани, преди промяната на местоположението му.

$ФПЧ_{2,5}$ /Фини прахови частици под 2,5 микрона/

Основен източник на този замърсител са емисиите от транспорта, битовия сектор, промишлената дейност, като първични замърсители или се формират в

атмосферата от съдържащите се в нея метални оксиди, полиароматни въглеводороди, серен диоксид, азотни оксиди, амоняк и др. газове – вторични емисии на твърди частици.

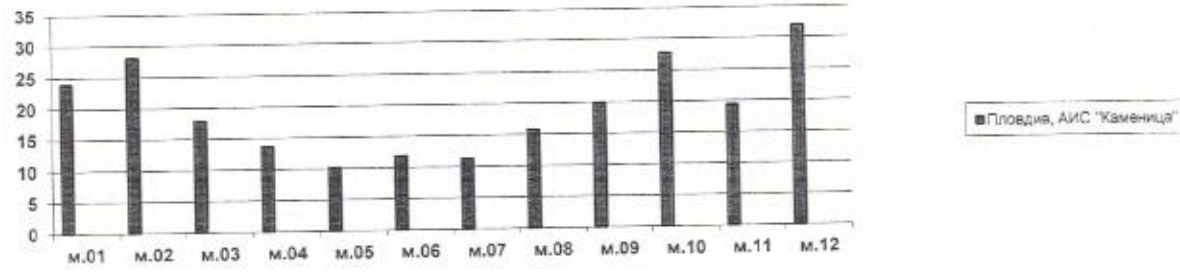
Контролира се в АИС „Каменица". Съгласно писмо на РЛ – Пловдив от 01.04.2016 г. спира подаването на данни в реално време от АИС „Каменица" за $ФПЧ_{2.5}$. Резултатите са от изпитване, съгласно референтен метод. В РИОСВ – Пловдив данните се въвеждат ръчно в националната база след получаване на протоколи от изпитване.

Измерените стойности по месеци повтарят зависимостта, отчетена при $ФПЧ_{10}$ – по-ниски стойности през пролетно-летния период и повишаване на регистрираните стойности през есенно-зимния период.

Измерената средногодишна стойност е 19.04 $\mu g/m^3$ при средногодишна норма за опазване на човешкото здраве за $ФПЧ_{2,5}$ - 25 $\mu g/m^3$.

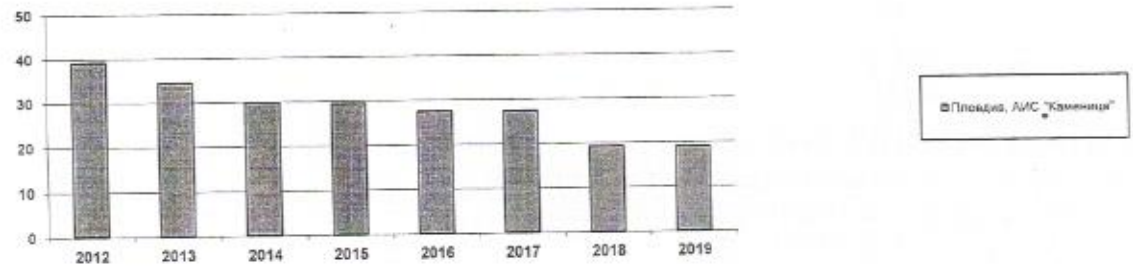
На следващата графика са представени регистрираните стойности по показател ФПЧ2,5 по месеци. Изводът, който се налага е, че с повишаване на температурите през пролетно-летния период, стойностите се понижават, а с понижаване на температурите през есенно-зимния период се регистрират по-високи стойности – налице е обратно пропорционална зависимост.

Сравнителна графика по месеци за замърсяването на въздуха с Фини прахови частици под 2,5 микрона ($\mu g/m^3$) за 2019 г.

На следващата графика е показана тенденцията на изменение на регистрираните средногодишни стойности за периода от 2012 до 2019 г. И при този замърсител се наблюдава тенденция към намаляване на регистрираните стойности.

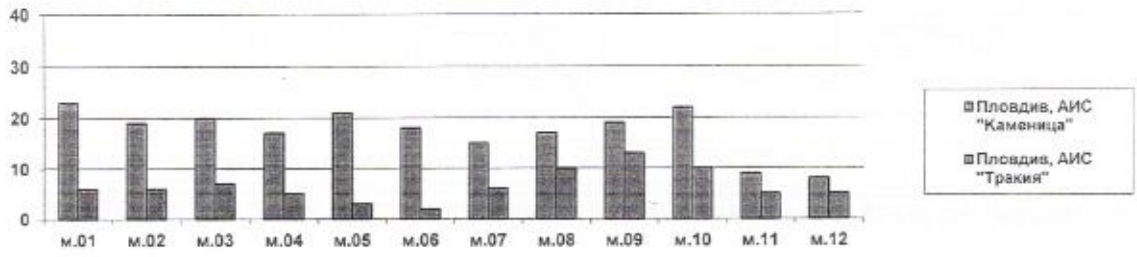
Сравнителна графика за замърсяването
с Фини прахови частици под 2,5 микрона ($\mu g/m^3$) за периода 2012 – 2019 г.

Серен диоксид – SO_2

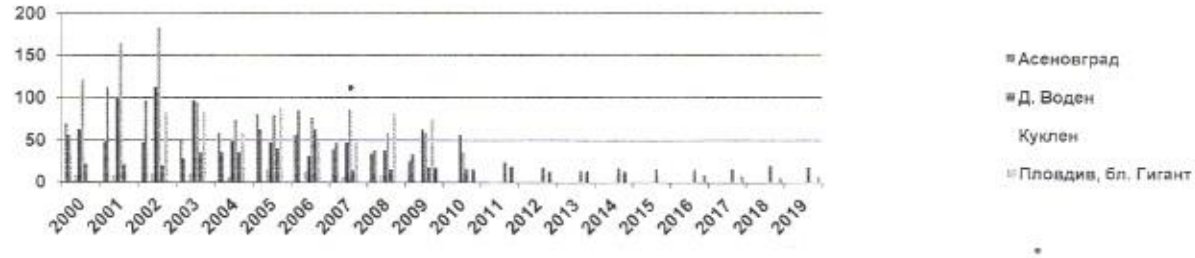
Основни източници на серен диоксид са горивните процеси в промишлеността, бита и транспорта. Този показател се регистрира в два пункта АИС „Каменица" и АИС „ЖК Тракия". Данните от регистрираните стойности през годината са представени графично. През есенно-зимния период стойностите на този показател са по-високи в сравнение с тези, регистрирани през пролетно-летния период, но са далеч под нормативно определената средночасова норма за опазване на човешкото здраве – 350 $\mu g/m^3$ и няма регистрирани превишения на СЧН за опазване на човешкото здраве. Предвид топлия есенно-зимен период през 2019 г. сезонната зависимост не е ясно изразена. През 2019 г. не е превишена и средноденонощната норма за опазване на човешкото здраве – 125 $\mu g/m^3$.

Сравнителна графика по месеци за замърсяването на въздуха със серен диоксид ($\mu g/m^3$) За периода 2019 г.

От следващата графика, на която е направен сравнителен анализ на регистрираните стойности за периода от 2000 до 2019 г., е видна трайна тенденция към намаляване на замърсяването със серен диоксид, което е резултат от предприетите действия по газифициране на промишления и обществен сектори.

Сравнителна графика по години за замърсяването на въздуха със серен диоксид (($\mu g/m^3$) за периода 2000 – 2019 г.

Азотен диоксид – NO_2

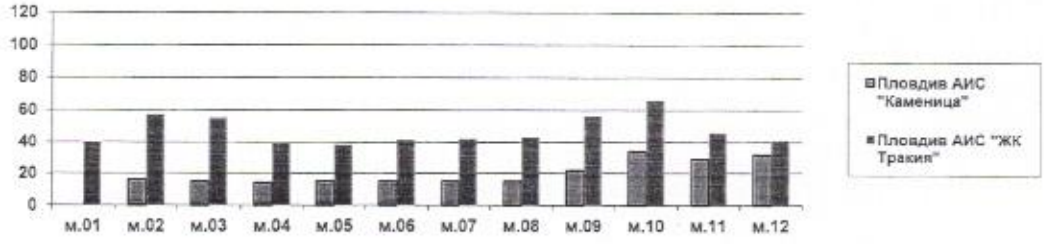
Източници на азотен диоксид в атмосферата се явяват основно горивните процеси в промишлеността и бита, автотранспорта – първични източници и като резултат от химични процеси, протичащи в атмосферата – вторични източници. Този атмосферен замърсител се регистрира в АИС „Каменица" и АИС „ЖК Тракия".

През годината са измерени стойности, превишаващи СЧН за опазване на човешкото здраве в АИС „Каменица“ – 4 бр. и в АИС „ЖК Тракия“ – 9 бр. Отчетените данни показват завишаване на стойностите в часовите интервали – 8:00-11:00 и 18:00-21:00, часове с пиков транспортен поток.

Максималната измерена стойност на азотен диоксид е регистрирана в АИС „Тракия” – 273.84 $\mu g/m^3$.

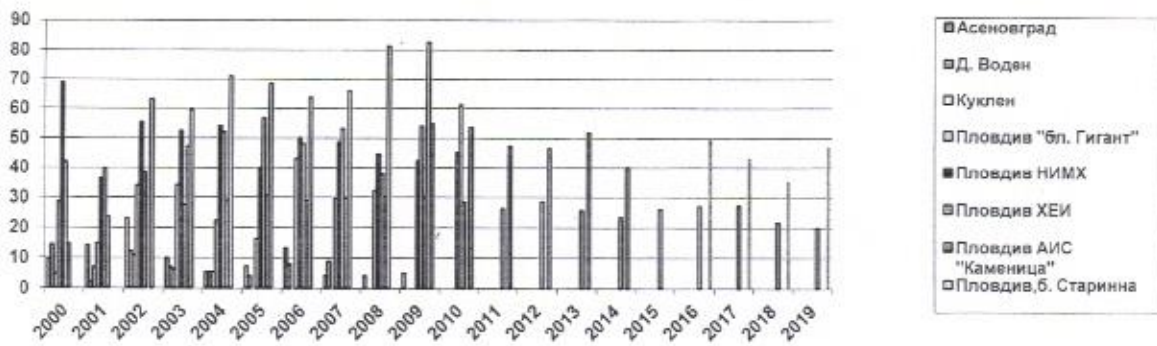
През 2019 г. измерената средногодишна стойност на азотен диоксид в АИС „Каменица“ е 19.88 $\mu g/m^3$ не превишава СГН от 40 $\mu g/m^3$. В транспортно ориентирания пункт - АИС „Тракия“ измерената средно годишна стойност е 47.17 $\mu g/m^3$ и отразява динамиката в интензивността на транспортния поток.

Сравнителна графика по месеци за замърсяването на въздуха с азотен диоксид ($\mu g/m^3$) за 2019 г.

Анализът, представен на следващата графика, показва, че през годините в градския фонов пункт АИС ”Каменица”, разположен на територията на град Пловдив, регистрираните стойности на азотен диоксид са с постоянна стойност под нормативно определената средногодишна норма за опазване на човешкото здраве. АИС „Тракия” е транспортно-ориентиран пункт и като такъв отчита влиянието на транспорта върху КАВ. По тази причина измерените стойности са по-високи от тези измерени в АИС „Каменица“. Обхватът на пункта, съгласно неговата класификация, е 10-15 м и не е представителен за цялата територия на Пловдив.

Сравнителна графика по години за замърсяването на въздуха с азотен диоксид ($\mu g/m^3$) за периода 2000 – 2019 г.

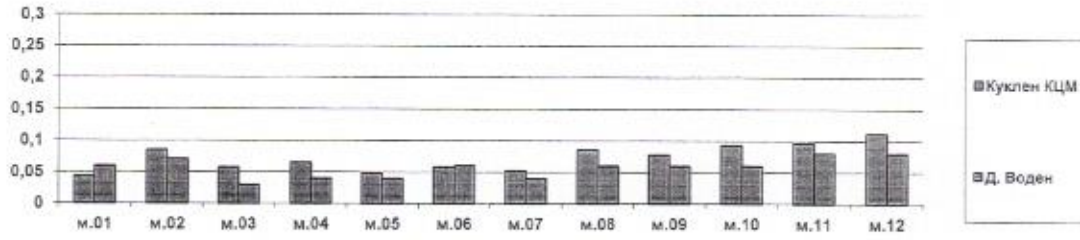
Оловни аерозоли – Pb.

Основен източник на този замърсител са промишлеността и транспорта. Регистрира се в ПМ „Долни Воден" и в АИС „Куклен", промишлено-ориентиран пункт, експлоатиран от „КЦМ" АД и отчитащ влиянието на обекта върху качеството на атмосферния въздух в района.

През отчетния период в ПМ „Долни Воден" е отчетена средногодишна стойност – 0.056 μg/m3, а в АИС „Куклен" - 0.0726 μg/m3, които са под средногодишната норма за опазване на човешкото здраве – 0.5 μg/m3.

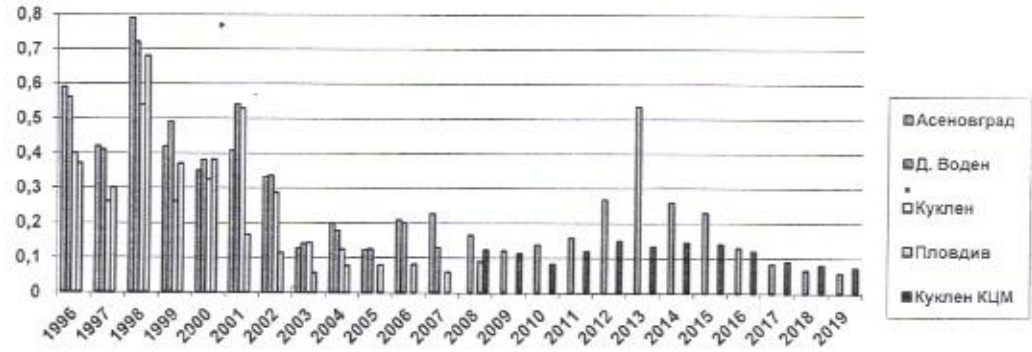
Регистрираните данни по месеци очертават задържане на измерените концентрации на оловни аерозоли под годишната норма. Очертава се положителна тенденция към намаляване на замърсяването на атмосферния въздух, видно от стойностите, регистрирани в двата пункта

Динамика на атмосферното замърсяване с оловни аерозоли (μg/m^3)
в мониторинговите пунктове на РИОСВ - Пловдив по месеци за 2019 г.

От следващата графика се вижда динамиката на замърсяването на атмосферния въздух с оловни аерозоли за периода от 1996 до 2019 г. Анализът на данните за този период показва тенденция към задържане на регистрираните средногодишни стойности под нормативно определените, като в двата пункта, в които се измерват се наблюдава трайна тенденция към регистриране на стойности под средногодишната норма за опазване на човешкото здраве.

Динамика на атмосферното замърсяване с оловни аерозоли (μg/m^3) в
мониторинговите пунктове на РИОСВ – Пловдив по години за периода 1996 – 2019 г.

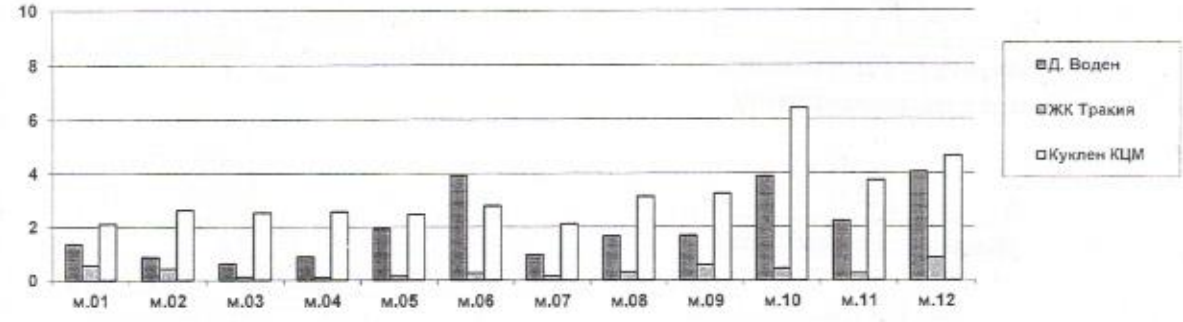
Кадмий - Cd

Източници на този замърсител са основно промишлеността, горивните процеси и транспорта. Контролира се в пунктове АИС „Тракия", пункт „Долни Воден" и в АИС „Куклен" – промишлено-ориентиран пункт, обслужван от „КЦМ" АД.

Регистрираните средногодишни стойности през 2019 г. във всички пунктове са под целевата норма за ниво на кадмий от 5 ng/m^3, с което се отчита положителна тенденция и за двата пункта ПМ „Долни Воден" и АИС „Куклен", в които през годините са регистрирани стойности над нормативно определената.

През 2019 г. отчетените средногодишни стойности са: 1.99 ng/m^3 в ПМ „Долни Воден"; 0.44 ng/m^3 в АИС „Тракия"; 3.2 ng/m^3 в АИС „Куклен", обслужван от „КЦМ" АД.

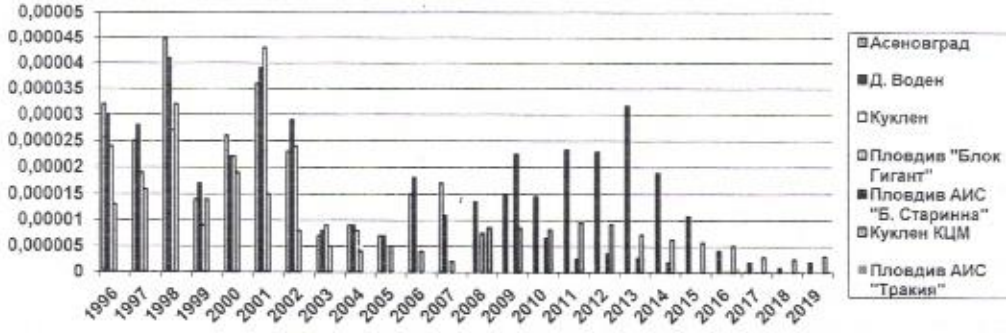
Динамика на атмосферното замърсяване с кадмий (ng/m^3)в мониторинговите пунктове на РИОСВ – Пловдив по месеци за 2019 г.

Основен източник на кадмий (Cd) в района на Асеновград и Куклен е производствената дейност в „КЦМ" АД, както горивните процеси и транспорта за град Пловдив.

Сравнителният анализ от следващата графика показва тенденция към намаляване на регистрираните стойности в ПМ „Долни Воден", град Асеновград и АИС "Куклен", гр. Куклен. Трайната тенденция към намаляването на регистрираните стойности по този показател се обяснява с въвеждане в редовна експлоатация на Ново оловно производство в „КЦМ" АД и преустановяване експлоатацията на старо оловно производство.

Динамика на атмосферното замърсяване с кадмий (mg/m^3)в мониторинговите пунктове на РИОСВ – Пловдив по години за периода 1996 – 2019 г.

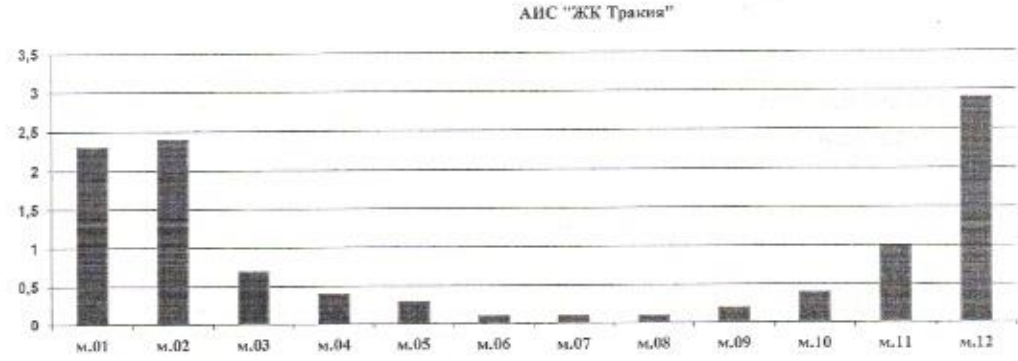

Benzo(a)pyrene

Най-голям принос към замърсяване на атмосферния въздух с ПАВ има транспорта, следван от горивните източници в бита и промишлеността. Предвид това този показател се определя в транспортно-ориентирания пункт АИС „Тракия".

Регистрираните данни през 2019 г. отчитат влиянието на динамиката в интензивността на транспортния поток, горивни процеси в битовия сектор през отоплителния сезон в съчетание с метеорологичните условия. Очертава се ясна сезонна зависимост – през зимните месеци регистрираните стойности са значително по-високи от тези, регистрирани през пролетно-летните месеци от годината.

Динамика на атмосферното замърсяване с Benzo(α)pyrene (ng/m^3)
в пункт АИС „Тракия" на РИОСВ – Пловдив по месеци за 2019 г.

Озон

Озонът е газ, естествено съдържащ се в атмосферата (приземен слой). В урбанизирана среда той не се емитира директно в атмосферата. Неговата поява е в резултат на трансформации и създаване при взаимодействие между ултравиолетовите слънчеви лъчи и първични замърсители (прекурсори), като азотни оксиди (NO_X), въглероден оксид (CO), въглеводороди и летливи органични съединения (ЛОС), съдържащи се в изпускани отпадъчни газове. Този озон (вторичен замърсител) се добавя към озона, естествено съдържащ се в атмосферата.

Предвид факта, че озонът е замърсител, свързан с фотохимични реакции на замърсители, най-силно следва да се проявява при силна слънчева ултравиолетова радиация и при условия на застой (задържане) на атмосферата.

Стойностите на този замърсител се регистрират в АИС „Каменица". През годината не са регистрирани превишения на краткосрочна целева норма за опазване на човешкото здраве (120 μg/m3 осемчасова средна стойност). Не е регистрирано превишение на прага за информиране на населението за озон – 180 μg/m3. Не са създавани условия за предприемане на действия за предупреждаване на населението (измерени стойности над 240 μg/m^3 в 3 последователни часа).

Въглероден оксид

Източник на замърсяването с въглероден оксид основно е транспортът следван от горивни процеси в промишлеността и бита.

Регистрира се в АИС „Каменица" и АИС „Тракия" – Пловдив.

Не са регистрирани превишения на нормата за опазване на човешкото здраве (максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието – 10 mg/m^3).

Бензен

В атмосферата се изхвърля с емисиите от моторните превозни средства и изпарение при работа с петролни продукти – бензиностанции и рафинерии.

Регистрира се в двата пункта - АИС „Каменица" и АИС „Тракия" – Пловдив. Измерената средногодишна стойност за бензен в АИС „Каменица" е 0.901 μg/m^3, а в АИС „Тракия" е 0.925 μg/m^3. Регистрираните стойности през календарната година са под средногодишната норма за опазване на човешкото здраве, която е 5 μg/m^3.

Изводи за качеството на атмосферния въздух в град Пловдив през 2019 година:

✓ Основен замърсител на атмосферния въздух остава общия суспендиран прах, респективно фините прахови частици (ФПЧ$_{10}$ и ФПЧ$_{2,5}$), което може да създаде реален риск от завишаване на белодробната заболеваемост. Въпреки, че средногодишните им стойности са по-ниски, те все още са над пределните норми, което е неблагоприятно. Нивата на останалите замърсители на въздуха варират в тесни граници през годините, като средногодишните им концентрации са под граничните стойности.

✓ Концентрациите на общ суспендиран прах показват пространствена динамика. Те са по-високи в централната градска част и интензивен автомобилен трафик, което се свързва с масовото строителство (по-голямата гъстота на застрояването), възпрепятстваща естествената аерация на средата (уникалния релеф на града). Но от първостепенно значение за вторичното запрашаване на въздуха в гр. Пловдив има интензивното движение на автомобилния трафик.

✓ От обобщените данни следва, че основните източници на замърсяване в гр. Пловдив може да се обобщят в следните групи:

- Транспорт на МПС;
- Промишлени инсталации и производство на енергия (ел.ток/топлина);
- Битово отопление;
- Емисии от малкия бизнес;
- Други особени площни източници на прах;

При промишлените инсталации и производство на енергия (ел.ток/топлина), контрола трябва да обхваще както емисиите от комина, така и неорганизираните емисии. При битово отопление е целесъобразно да се направи опростяване чрез обобщаване на емисиите от многото единични комини на сградите като площни източници. При емисии от транспорта на МПС е добре улиците с завишени емисии от движещите се коли и камиони да се представят опростено като линейни източници. При един подробен анализ допълнително трябва да се вземат под внимание и основните точкови източници от съседните райони, защото те също могат да оказват съществено влияние върху локалното замърсяване на въздуха.

II. МЕТОДИ НА ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ, ХАРАКТЕРИЗИРАЩИ КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ И ГРАФИКА ЗА ПРОБОНАБИРАНЕ .

Оценката на КАВ трябва да се основава на данни от измерванията на концентрациите на замърсителите. Очевидно е, че качеството и представителността на тези данни е от голямо значение за процеса на оценка. Оценката на състоянието на КАВ трябва да се основава на измервателни данни, получени в течение на няколко години - 5 години са подходяща времева рамка. По този начин се включват промени в метеорологичните обстановки от година на година, които могат да водят до различно ниво на концентрациите, както и е по-лесно да се идентифицират тенденции в протичането на концентрацията на емисиите и така се получава солидна основа за оценката.

Абсолютният изискван минимум за оценка са данни от измервания от една година, като времевата рамка е календарната година.

Данните от измерванията трябва да съответстват на изискваните стандарти за качество и представителност, т.е. да включват:

- ✓ Прилагане на подходящи измервателни методи и оборудване;
- ✓ Редовна поддръжка и калибриране на измервателната верига;
- ✓ Достатъчно покритие с данни; ✓ Измерване на подходящи местоположения.

Нормативните актове (Наредба №12/2010, ДВ бр.58/2010; Наредба №7/2003 ДВ бр.96/2003, Директивите и регламентите), задават основните изисквания по тези въпроси на измерванията.

Оценката на нивата на замърсяване е направена съгласно критериите за концентрацията на вредни вещества, установени с Наредба № 12 за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (обн. в ДВ бр. 58/2010 г.) и Наредба № 14 за норми за пределно допустими концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места (обн. В ДВ бр. 88/1997 г.).

В законодателството са зададени строги изисквания за точността и прецизността на данните, времевия обхват и минимума регистрирани данни (напр. за SO_2 и NO_2 се изисква точност 15%, минимум регистрирани данни 90). При измерването на $ФПЧ_{10}$ трябва да се обърне специално внимание на законовите изисквания, които залагат референтния метод да се състои в сепарация на фракцията $ФПЧ_{10}$ върху филтър и последващо гравиметрично определяне на масата. Нормите в националното ни законодателство и действащата директива се отнасят до резултатите, получени чрез този метод. В случай че се използват други методи, напр. бета абсорбцията, трябва предварително да е било доказано, че резултатите са идентични на резултатите, получени чрез референтния метод (това може да включва и определяне на устойчива корелация към референтния метод).

При оценката на състоянието на КАВ в град Пловдив е използвана информацията за най-значимите фактори определящи качеството на атмосферния въздух серен диоксид, азотен диоксид, общ суспендиран прах, фини прахови частици - $ФПЧ_{10}$и $ФПЧ_{2.5}$ от лабораторните анализи на „РЛ - Пловдив" на ИАОС.

РЛ Пловдив при ИАОС е акредитирана изпитвателна лаборатория (сертификат 135 ЛИ валиден до17.09.2019 г.) като териториално звено към Главна дирекция „ Лабораторно-аналитична дейност“ в структурата на ИАОС. РЛ Пловдив има дългогодишни традиции в областта на анализа на всички компоненти на околната среда. РЛ Пловдив използва утвърдени, съвременни методики за лабораторни измервания и пробовземане, апаратите и съоръженията отговарят на високите международни стандарти за качество (ISO 9001). Измервателните инструменти се инсталират и поддържат от специализирани технически служби и сервизи на фирмите производители. В отделните направления работи висококвалифициран персонал от инженери, физици, химици, биолози, лаборанти, с тясна специализция и обучения. РЛ Пловдив има изградена система за вътрешен лабораторен контрол върху всички изпитвани проби, съобразена с изискванията за добра лабораторна практика, както и с указанията на производителите на апаратура. Лабораторията участва периодично в междулабораторни сравнителни изпитвания, резултатите от който са доказателство за качеството на извършваните измервания и изпитвания.

Въпреки, че броят на пунктовете за мониторинг на територията на община Пловдив е в съответствие с нормативните изисквания, съгласно Приложение №7 към чл. 12 на НАРЕДБА № 12/2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (Обн., ДВ, бр. 58/2010 г.) и Заповед № РД-969/21.12.2013 г. на Министъра на околната среда и водите, в която е посочен броят на пунктовете за мониторинг на АВ в страната, в т. ч. и за „Агломерация Пловдив“, смятаме че той не е достатъчен за да може да се съберат достатъчно данни за оценката на град като Пловдив със специфични климатични условия създадени от географското му разположени и релеф.

III. АНАЛИЗ НА ЗДРАВНОТО СЪСТОЯНИЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО ЗА 2018 ГОДИНА ПО ГРУПИ БОЛЕСТИ ОТ КЛАС X „БОЛЕСТИ НА ДИХАТЕЛНАТА СИСТЕМА“ МКБ-10, КОИТО ИМАТ ДОКАЗАНА ВРЪЗКА СЪС ЗАМЪРСИТЕЛИТЕ НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ПРОСЛЕДЯВАНЕ ТЕНДЕНЦИИТЕ ЗА ГРАД ПЛОВДИВ

Анализът на здравословното състояние на населението се базира на данни за заболяемостта за 2019 година по групи болести от Клас X на МКБ 10 „Болести на дихателната система”:

- Остри инфекции на горните дихателни пътища (J00-J06);
- Грип и пневмония (J10-J-18);
- Други остри респираторни инфекции на долните дихателни пътища (J20-J22);
- Други болести на горните дихателни пътища (J30-J39); □ Хронични болести на долните дихателни пътища (J40-J47); □ Болести на белия дроб, причинени от външни агенти (J60-J70).

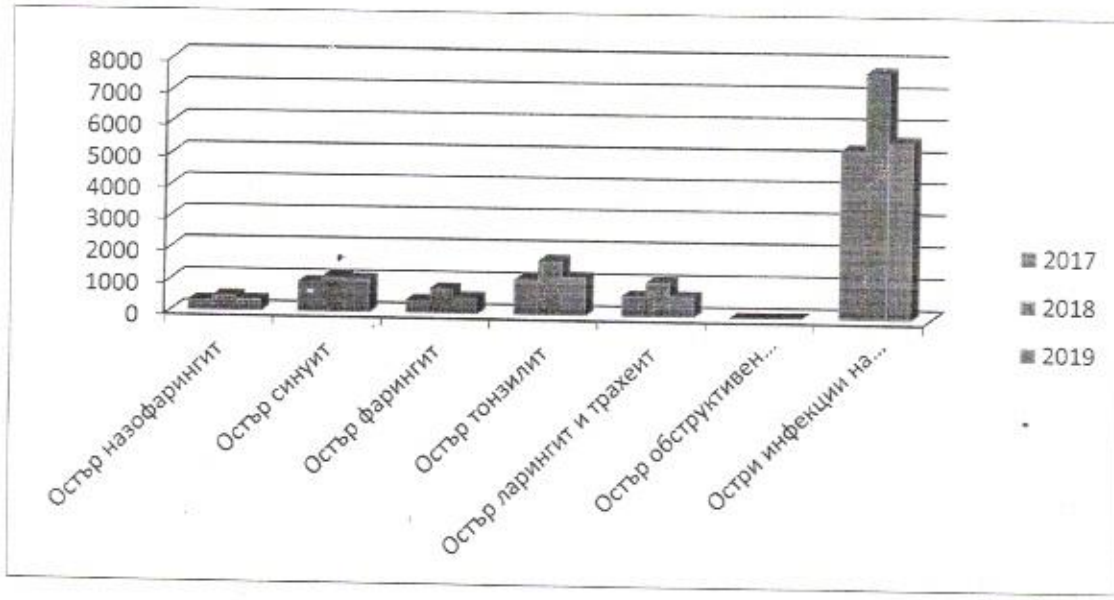
Данните са предоставени от НЗОК на базата на информацията, подадена от общопрактикуващите лекари и специалистите (първични прегледи).

1. Остри инфекции на горните дихателни пътища (J00-J06).

Таблица 1 и *Графика 1* представят картината на заболяемостта от остри инфекции на горните дихателни пътища във възрастовата група **от 0 до 17 години** в периода 2017-2019 г.

Таблица 1

Нозологични единици	2017		2018		2019	
	Брой случаи	Заболяемост на 100 000 души	Брой случаи	Заболяемост на 100 000 души	Брой случаи	Заболяемост на 100 000 души
Остър назофарингит	8661	2508,89	10730	3110,14	8404	2486,39
Остър синуит	2239	648,59	2345	679,71	2178	644,38
Остър фарингит	3502	1014,45	5196	1506,09	3789	1121,01
Остър тонзилит	11523	3337,94	16049	4651,88	11875	3513,31
Остър ларингит и трахеит	3853	1116,12	5773	1673,33	4159	1230,47
Остър обструктивен ларингит и епиглотит	37	10,72	41	11,88	30	8,88
Остри инфекции на горните дихателни пътища с множествена и неуточнена локализация	25245	7312,88	31745	9201,45	31167	9221,01

Графика 1

Анализът на заболеваемостта в групата на острите инфекции на горните дихателни пътища (J00-J06) при възрастта от 0 до 17 години показва понижение на нивото на заболеваемостта при острите назофарингит, ларингит и трахеит през 2019 година в сравнение с предишните години.

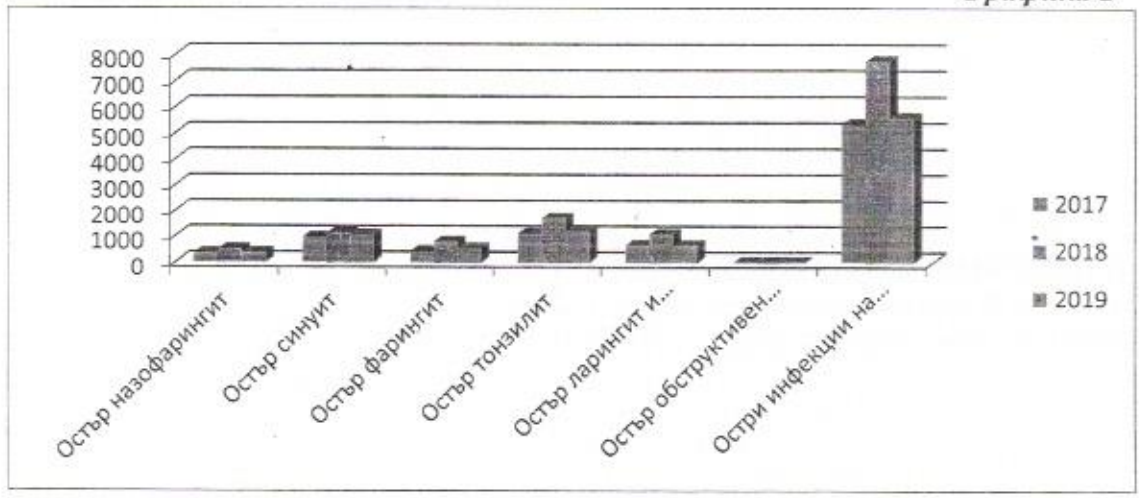
Ясно продължава да е изразено водещото място на острите инфекции на горните дихателни пътища с множествена и неуточнена локализация, които през 2019 година запазват високите си нива.

На *Таблица 2* и *Графика 2* е представена общата картина на заболеваемостта от остри респираторни инфекции на горните дихателни пътища във възрастовата група **18 и над 18 години** в периода 2017-2019 г.

Таблица 2

Нозологични единици	2017		2018		2019	
	Брой случаи	Заболяемост на 100 000 души	Брой случаи	Заболяемост на 100 000 души	Брой случаи	Заболяемост на 100 000 души
Остър назофарингит	1166	337,76	1714	496,81	1217	360,06
Остър синуит	3306	957,67	3862	1119,42	3608	1067,46
Остър фарингит	1450	420,03	2761	800,29	1780	526,63
Остър тонзилит	3819	1106,27	5937	1720,87	4091	1210,36
Остър ларингит и трахеит	2242	649,45	3744	1085,22	2175	643,49
Остър обструктивен ларингит и епиглотит	13	3,77	6	1,74	8	2,37
Остри инфекции на горните дихателни пътища с множествена и неуточнена локализация	18404	5331,20	26751	7753,91	18946	5605,33

Графика 2

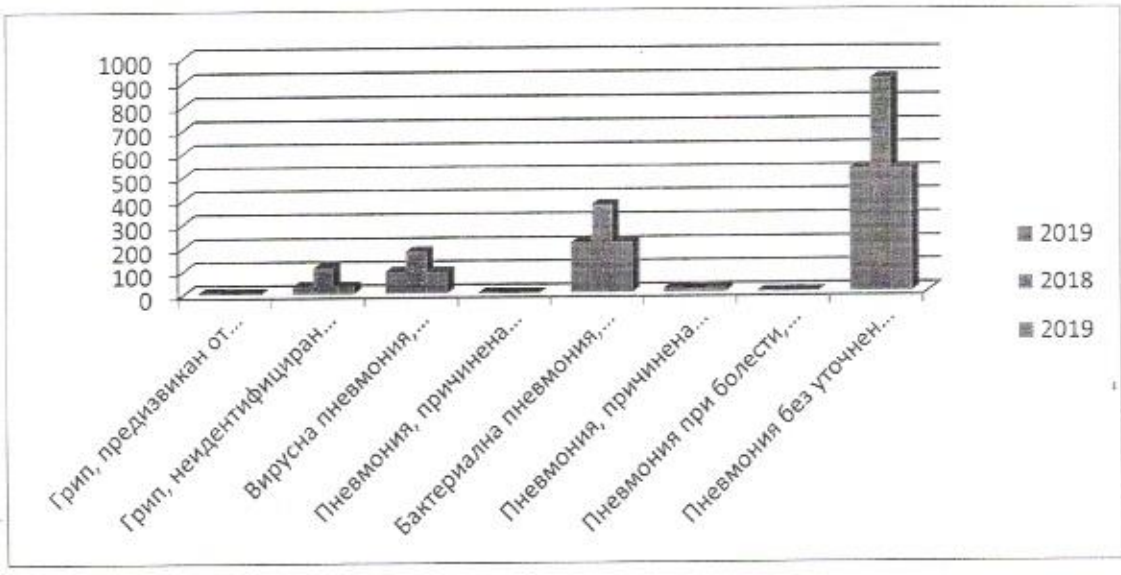

Видно е, че при възрастното население на град Пловдив заболеваемостта в тази група респираторни заболявания се покачва през наблюдаваните три години. Както и при населението от 0-18 години, така и тук е много висок броят на заболелите от остри инфекции на горните дихателни пътища с множествена и неуточнена локализация.

2. Грип и пневмония (J10-J-18) Динамиката на заболеваемостта при населението на възраст **от 0 до 17 години** за групата болести "Грип и пневмония" (J10-J-18) е представена на *Таблица 3* и *Графика 3*.

Таблица 3

Нозологични единици	2017		2018		2019	
	Брой случаи	Заболяемост на 100 000 души	Брой случаи	Заболяемост на 100 000 души	Брой случаи	Заболяемост на 100 000 души
Грип, предизвикан от идентифициран вирус	3	0,87	37	10,72	11	3,25
Грип, неидентифициран вирус	39	11,3	436	126,38	74	21,89
Вирусна пневмония, некласифицирана другаде	140	40,55	153	44,35	67	19,82
Пневмония, причинена от Streptococcus pneumoniae	2	0,58	2	0,58	1	0,30
Бактериална пневмония, некласиф. другаде	135	39,11	155	44,93	115	34,02
Пневмония, причинена от други инфекциозни агенти	8	2,32	7	2,03	10	2,96
Пневмония при болести, класифицирани другаде	0	0	0	0	1	0,30
Пневмония без уточнен причинител	1315	380,92	2199	637,39	1293	382,54

Графика 3

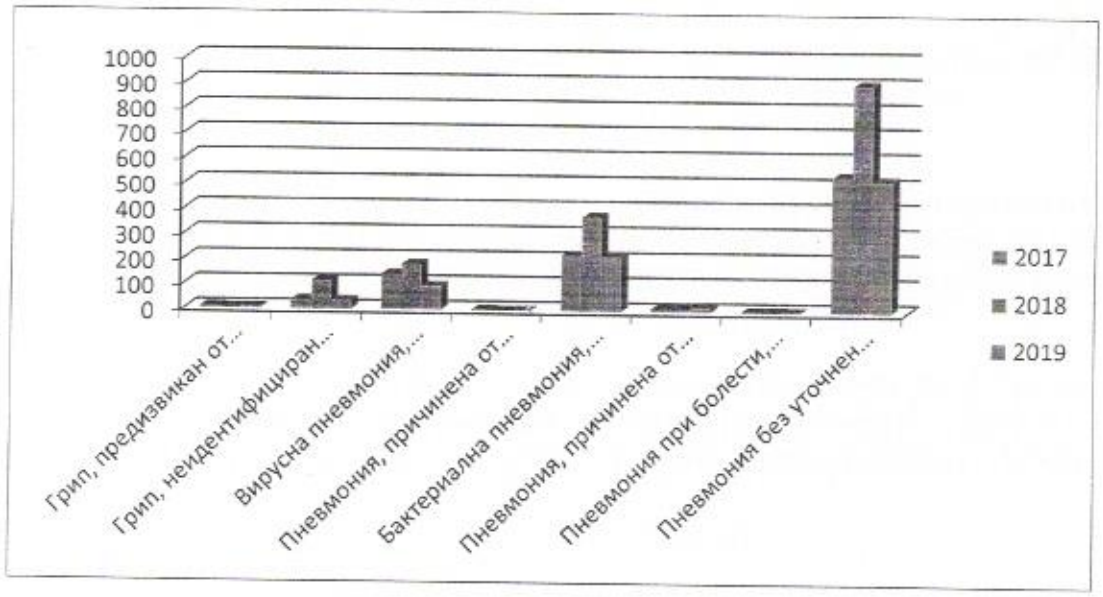
Анализът на данните в тази група болести при възрастта от 0 до 17 години откроява значително повишение на случаите на заболелите от грип и пневмониите без уточнен причинител за 2018 година и спад за 2019 година. Наблюдава се намаляване на броя заболели от вирусна пневмония, некласифицирана другаде за 2019 година.

Заболяемостта при населението на възраст **18 и над 18 години** е представена на *Таблица 4* и *Графика 4.*

Таблица 4

Нозологични единици	2017		2018		2019	
	Брой случаи	Заболяемост на 100 000 души	Брой случаи	Заболяемост на 100 000 души	Брой случаи	Заболяемост на 100 000 души
Грип, предизвикан от идентифициран вирус	23	6,66	11	3,19	18	5,33
Грип, неидентифициран вирус	117	33,89	384	111,30	113	33,43
Вирусна пневмония, некласифицирана другаде	485	140,49	624	180,87	316	93,49
Пневмония, причинена от Streptococcus pneumoniae	0	0	0	0	0	0
Бактериална пневмония, некласиф. другаде	764	221,31	1286	372,75	725	214,50

Пневмония, причинена от други инфекциозни агенти	**39**	**11,3**	**39**	**11,30**	**56**	**16,57**
Пневмония при болести, класифицирани другаде	**2**	**0,58**	**3**	**0,87**	**0**	**0**
Пневмония без уточнен причинител	**1858**	**538,22**	**3116**	**903,19**	**1766**	**522,49**

Графика 4

И при възрастното население доминират случаите на пневмонии без уточнен причинител. Тук се наблюдава понижение на случаите през 2019 година (1766 случая) в сравнение с 2017 година (1858 случая) и 2018 година (3116 случая).

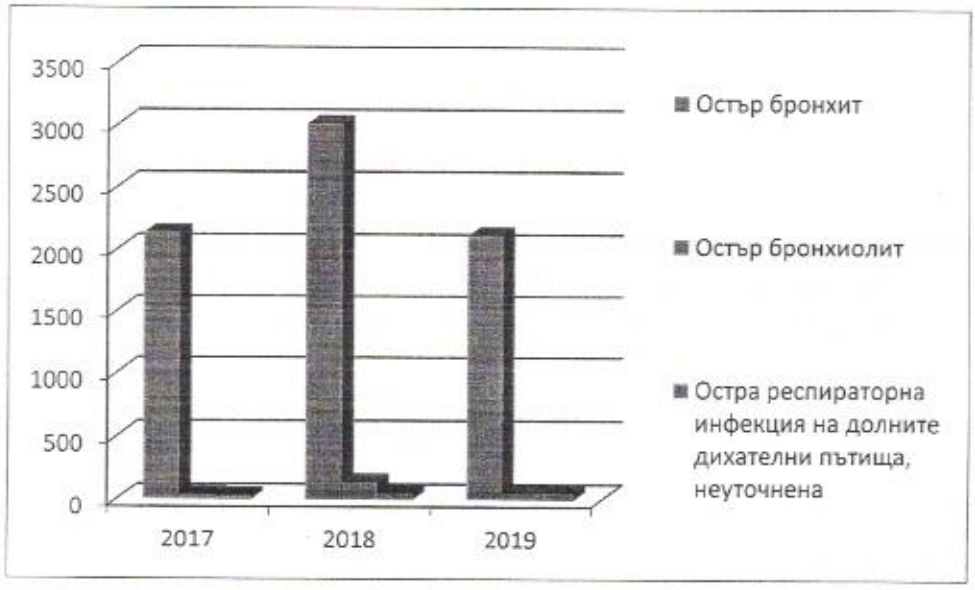
Наблюдава се понижение на заболеваемостта при вирусна пневмония, некласифицирана другаде – 316 случая за 2019 г. спрямо 624 случая за 2018 г. и 485 случая за 2017 г..

3. Други остри респираторни инфекции на долните дихателни пътища (J20-J22)

Таблица 5 и *Графика 5* съдържат данни за заболеваемостта от остър бронхит, бронхиолит и неуточнените остри дихателни инфекции на долните дихателни пътища при децата от **0 до 17 години** в брой случаи и на 100 000 население за периода 2017-2019 г.

Таблица 5

Нозологични единици	2017		2018		2019	
	Брой случаи	Заболяемост на 100 000 души	Брой случаи	Заболяемост на 100 000 души	Брой случаи	Заболяемост на 100 000 души
Остър бронхит	7381	2138,1	10394	3012,75	7156	2117,16
Остър бронхиолит	138	39,98	478	138,55	180	53,25
Остра респираторна инфекция на долните дихателни пътища, неуточнена	105	30,42	199	57,68	192	56,80

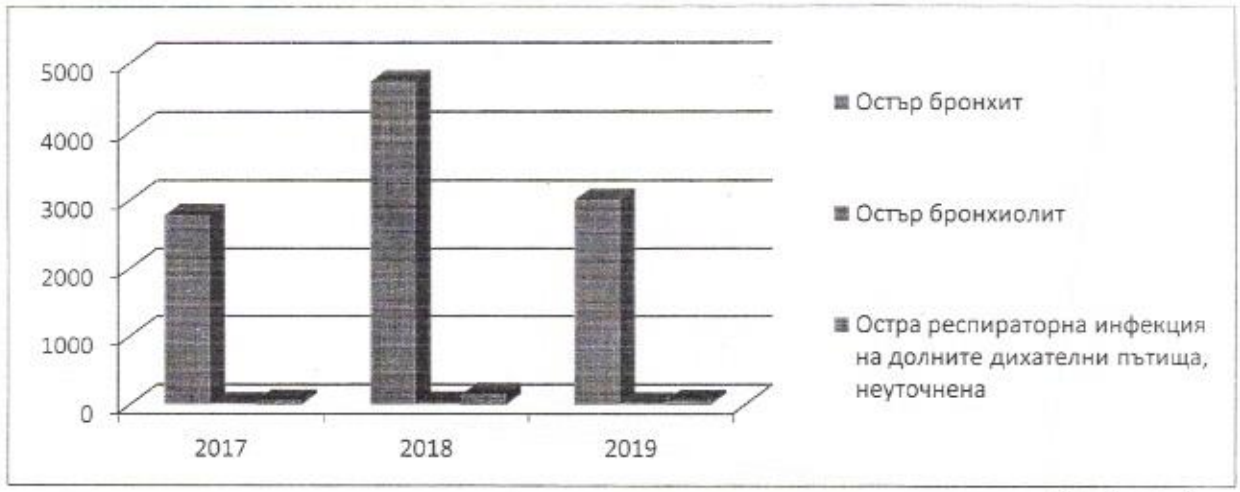
Графика 5

От приложената таблица и графика е видна тенденция за спад на заболелите от остър бронхит (10394 случая) за 2018 година в сравнение с 7156 случая за 2019 година. При случаите на заболели от остър бронхиолит се наблюдава рязко понижение за 2019 г.. При остра респираторна инфекция на долните дихателни пътища, неуточнена, броят на заболелите е незначително понижен спрямо 2018 година.

Заболяемостта при населението на възраст **18 и над 18 години** е визуално представена на *Таблица 6* и *Графика 6* .

Таблица 6

Нозологични единици	2017		2018		2019	
	Брой случаи	Заболяемост на 100 000 души	Брой случаи	Заболяемост на 100 000 души	Брой случаи	Заболяемост на 100 000 души
Остър бронхит	9588	2777,42	16307	4726,67	10146	3001,78
Остър бронхиолит	28	8,11	84	24,35	30	8,88
Остра респираторна инфекция на долните дихателни пътища, неуточнена	202	58,51	520	150,72	184	54,44

Графика 6

Заболяемостта при населението на възраст 18 и над 18 години за 2019 година за остър бронхит е силно понижена в сравнение с 2018 година. Случаите на заболели от остър бронхиолит и остра респираторна инфекция на долните дихателни пътища, неуточнена, също бележат сериозно намаление през 2019 година.

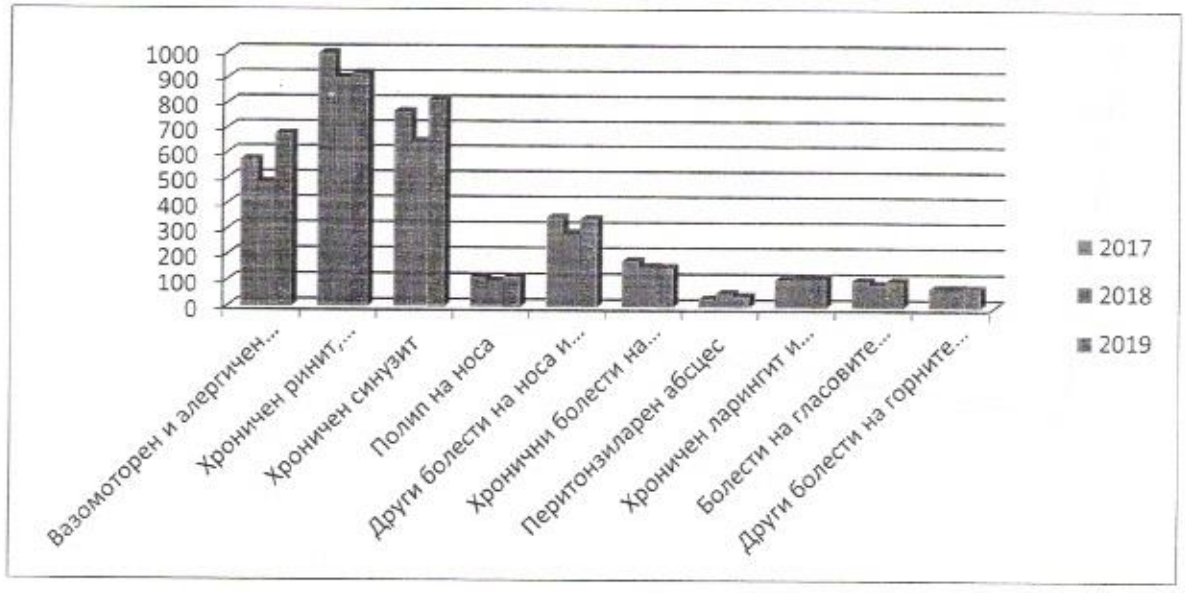
4. Други болести на горните дихателни пътища (J30-J39)

Таблица 7 и *Графика 7* представят данните за заболеваемостта в групата "Други болести на горните дихателни пътища (J30-J39)" през периода 2017-2019 г. при лица от 0 до 17 години на град Пловдив.

Таблица 7

Нозологични единици	2017		2018		2019	
	Брой случаи	Заболяемост на 100 000 души	Брой случаи	Заболяемост на 100 000 души	Брой случаи	Заболяемост на 100 000 души

Вазомоторен и алергичен ринит	**1764**	**510,99**	**1368**	**396,52**	**1896**	**560,95**
Хроничен ринит, назофарингит и фарингит	**1035**	**299,81**	**929**	**269,28**	**1162**	**343,79**
Хроничен синузит	**516**	**149,47**	**433**	**125,51**	**524**	**155,03**
Полип на носа	**20**	**5,79**	**16**	**4,64**	**22**	**6,51**
Други болести на носа и носните синуси	**220**	**63,73**	**219**	**63,48**	**191**	**56,51**
Хронични болести на тонзилите и аденоидите	**4357**	**1262,12**	**3115**	**902,90**	**4670**	**1381,66**
Перитонзиларен абсцес	**18**	**5,21**	**25**	**7,25**	**26**	**7,69**
Хроничен ларингит и ларинготрахеит	**67**	**19,41**	**54**	**15,65**	**59**	**17,46**
Болести на гласните връзки, некласифицирани	**15**	**4,35**	**23**	**6,67**	**21**	**6,21**
Други болести на горните дихателни пътища	**55**	**15,93**	**58**	**16,81**	**62**	**18,34**

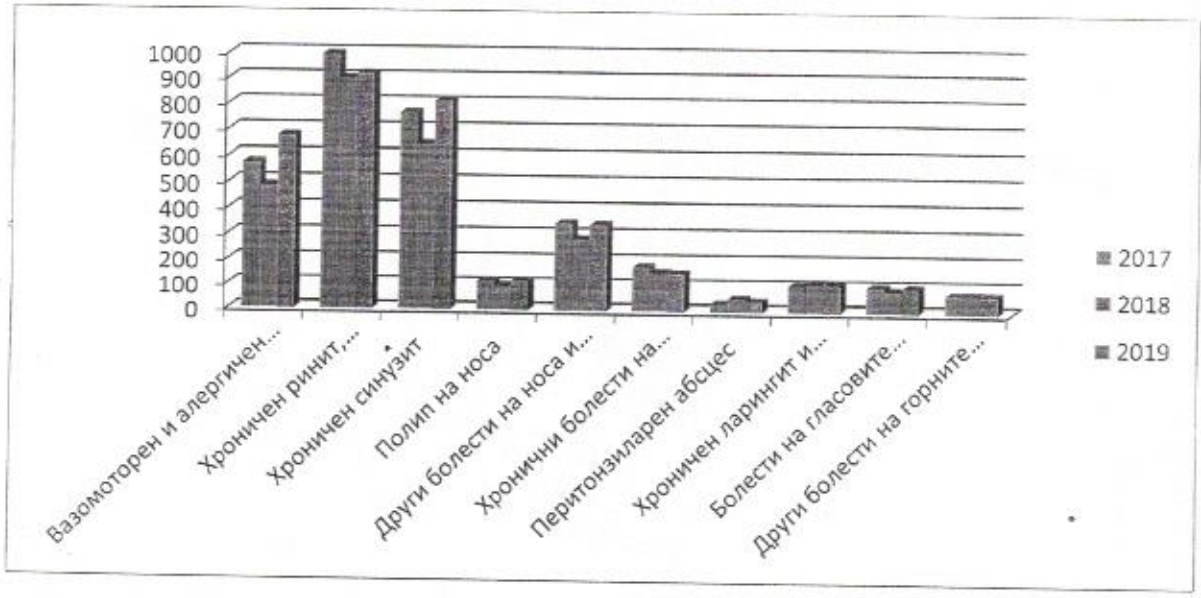
Графика 7

Констатира се, че заболеваемостта при децата и подрастващите от гр. Пловдив в тази група респираторни заболявания повишива стойностите през наблюдаваните три години (2017, 2018 и 2019 година), особено за случаите на заболели от вазомоторен и алергичен ринит.

Графика 8 и *Таблица 8* представя данните за заболеваемостта в групата "Други болести на горните дихателни пътища (J30-J39)" през периода 2017-2019 г. при възрастното население на град Пловдив 18 и над 18 години.

Таблица 8

Нозологични единици	2017		2018		2019	
	Брой случаи	Заболяемост на 100 000 души	Брой случаи	Заболяемост на 100 000 души	Брой случаи	Заболяемост на 100 000 души
Вазомоторен и алергичен ринит	1975	572,11	1670	484,06	2285	676,04
Хроничен ринит, назофарингит и фарингит	3439	996,2	3104	899,71	3108	919,53
Хроничен синузит	2645	766,19	2225	644,93	2747	812,72
Полип на носа	394	114,13	335	97,10	397	117,46
Други болести на носа и [illegible]сните синуси	1195	346,16	980	284,06	1158	342,60
Хронични болести на тонзилите и аденоидите	612	177,28	530	153,62	515	152,37
Перитонзиларен абсцес	105	30,42	177	51,30	143	42,31
Хроничен ларингит и ларинготрахеит	365	105,73	384	111,30	375	110,95
Болести на гласните връзки, некласифицирани	349	101,1	295	85,51	336	99,41
Други болести на горните дихателни пътища	244	70,68	244	70,72	240	71,01

Графика 8

Констатира се, че заболеваемостта и при възрастните от гр. Пловдив в тази група респираторни заболявания запазва сходни стойности през наблюдаваните три години с тенденция за леко повишение (2017, 2018 и 2019 години).

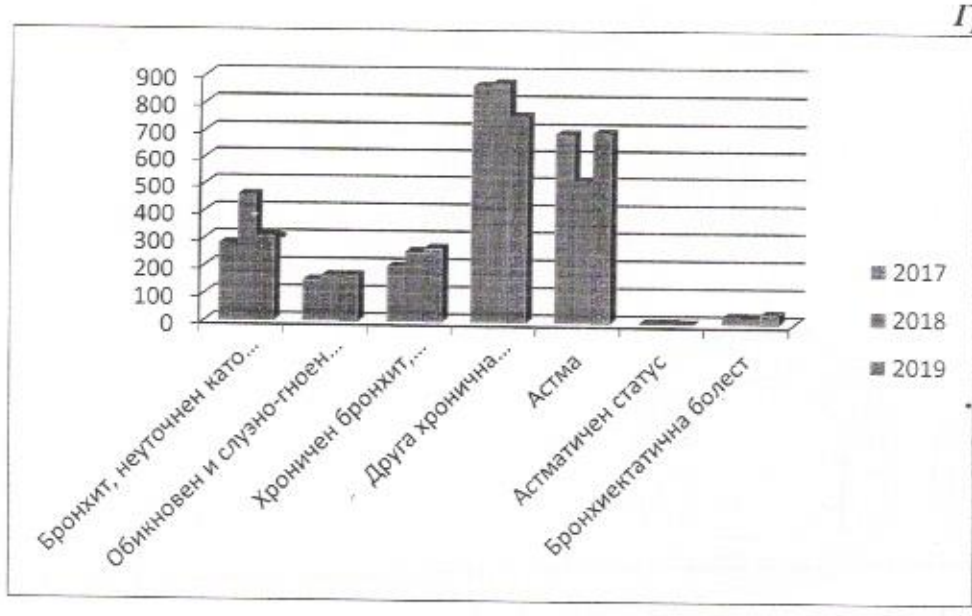
5. Хронични болести на долните дихателни пътища (J40-J47)

Таблица 9 и *Графика 9* представя данните за заболеваемостта в групата "Хронични болести на долните дихателни пътища (J40-J47)" при децата и подрастващите.

Таблица 9

Нозологични единици	2017		2018		2019*	
	Брой случаи	Заболеваемост на 100 000 души	Брой случаи	Заболеваемост на 100 000 души	Брой случаи	Заболеваемост на 100 000 души
Бронхит, неуточнен като остър или хроничен	361	104,57	354	102,61	303	89,64
Обикновен и слузногноен хроничен бронхит	6	1,74	7	2,03	8	2,37
Хроничен бронхит, неуточнен	32	9,27	26	7,54	13	3,85
Друга хронична обструктивна белодробна болест	5	1,45	5	1,45	1	0,30
Астма	2752	797,17	1456	422,03	2562	757,99
Астматичен статус	1	0,29	0	0	1	0,30
Бронхиектатична болест	1	0,29	0	0	0	0

Графика 9

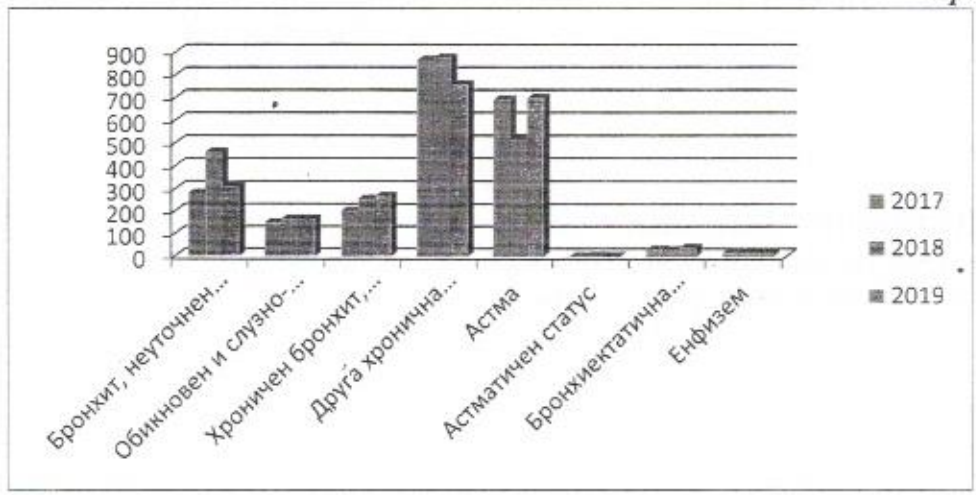
При групата на „Хронични болести на долните дихателни пътища„ (J40-J47), при възрастта от 0 до 17 години, се наблюдават сходни стойности през 2019 година на случаите на бронхит, неуточнен като остър или хроничен, в сравнение с предишните две години. Прави впечатление, че заболяемостта от астма (2562 случая), се увеличава почти двойно, спрямо предходната 2018 г.

Таблица 10 и *Графика 10* представят заболеваемостта в група "Хронични болести на долните дихателни пътища (J40-J47)" при възрастното население на град Пловдив за разглеждания период.

Таблица 10

Нозологични единици	2017		2018		2019	
	Брой случаи	Заболяемост на 100 000 души	Брой случаи	Заболяемост на 100 000 души	Брой случаи	Заболяемост на 100 000 души
Бронхит, неуточнен като остър или хроничен	969	280,7	1586	459,71	1054	311,83
Обикновен и слузногноен хроничен бронхит	514	148,9	572	165,80	565	167,16
Хроничен бронхит, неуточнен	693	200,75	878	254,49	906	268,05
Емфизем	46	13,33	50	14,49	40	11,83
Друга хронична обструктивна белодробна болест	2981	863,52	3012	873,04	2555	755,92
Астма	2388	691,75	1785	517,39	2358	697,63
Астматичен статус	0	0	2	0,58	1	0,30
Бронхиектатична болест	102	29,55	90	26,09	130	38,46

Графика 10

При анализа на възрастното население на гр. Пловдив се установи увеличаваща се заболеваемост от астма (2358 случая) и понижение на заболелите от друга хронична обструктивна белодробна болест (2555 случая за 2019 г.).

6. Болести на белия дроб, причинени от външни агенти (J60 - J70)

Таблица 11 и *Графика 11* представят състоянието на заболеваемостта в тази група болести на дихателната система при децата и учениците.

Таблица 11

Нозологични единици	2017		2018		2019	
	Брой случаи	Заболяемост на 100 000 души	Брой случаи	Заболяемост на 100 000 души	Брой случаи	Заболяемост на 100 000 души
Пневмокониоза на въглекопачите	0	0	0	0	0	0
Пневмокониоза, причинена от прах, съдържащ силиций	0	0	0	0	0	0
Пневмокониоза, причинена от друг неорганичен прах	0	0	0	0	0	0
Пневмокониоза, неуточнена	0	0	0	0	0	0
Пневмокониоза, свързана с туберкулоза	0	0	0	0	0	0
Болест на дихателните пътища, предизвикана от специфичен органичен прах	0	0	0	0	0	0
Хиперсензитивен пневмонит, причинен от органичен прах	0	0	0	0	0	0
Респираторни състояния, причинени от вдишване на химични вещества, газове, дим и пари	0	0	2	0,58	0	0
Респираторни състояния, причинени от други външни агенти	0	0	0	0	0	0

Респираторни нарушения при болести, класифицирани другаде	**2**	**0,58**	**2**	**0,58**	**0**	**0**

Графика 11

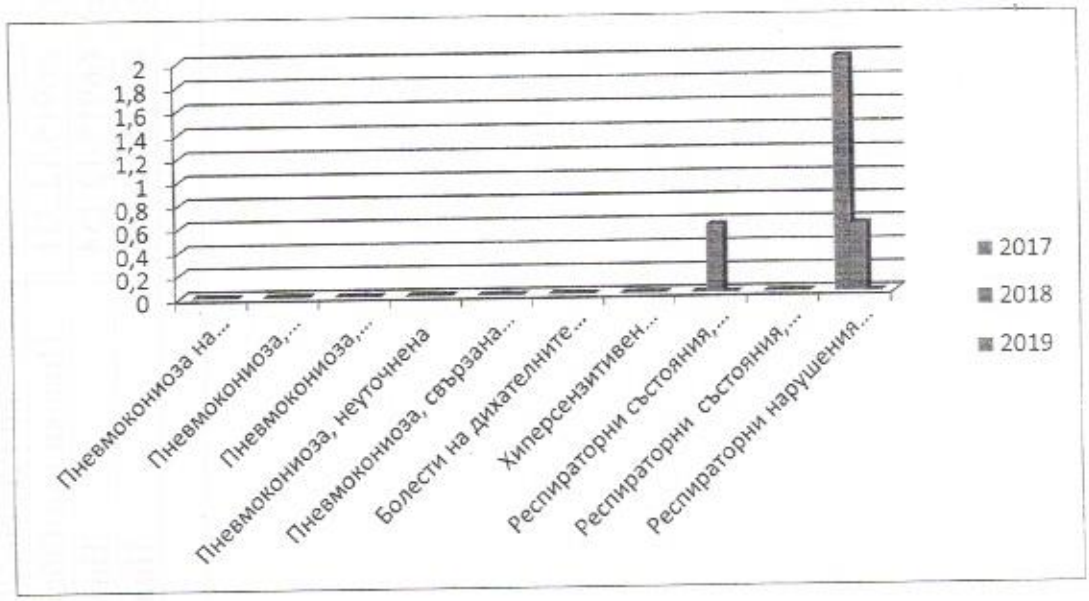

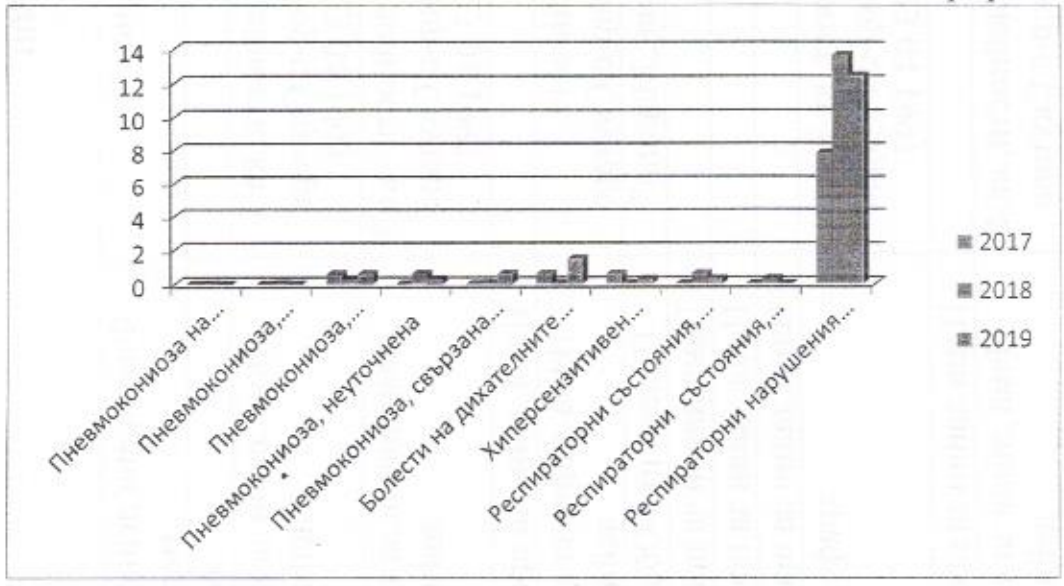
Таблица 12 и *Графика 12* създават представа за динамиката на заболеваемостта в групата „Болести на белия дроб, причинени от външни агенти" при възрастното население на град Пловдив.

Таблица 12

Нозологични единици	**2017**		**2018**		**2019**	
	Брой случаи	**Заболяемост на 100 000 души**	**Брой случаи**	**Заболяемост на 100 000 души**	**Брой случаи**	**Заболяемост на 100 000 души**
Пневмокониоза на въглекопачите	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Пневмокониоза, причинена от прах, съдържащ силиций	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Пневмокониоза, причинена от друг неорганичен прах	**2**	**0,58**	**1**	**0,29**	**2**	**0,59**
Пневмокониоза, неуточнена	**0**	**0**	**2**	**0,58**	**1**	**0,30**
Пневмокониоза, свързана с туберкулоза	**0**	**0**	**0**	**0**	**2**	**0,59**

Болест на дихателните пътища, предизвикана от специфичен органичен прах	**2**	**0,58**	**0**	**0**	**5**	**1,48**
Хиперсензитивен пневмонит, причинен от органичен прах	**2**	**0,58**	**0**	**0**	**1**	**0,30**
Респираторни състояния, причинени от вдишване на химични вещества, газове, дим и пари	**0**	**0**	**2**	**0,58**	**1**	**0,30**
Респираторни състояния, причинени от други външни агенти	**0**	**0**	**1**	**0,29**	**0**	**0**
Респираторни нарушения при болести, класифицирани другаде	**27**	**7,82**	**47**	**13,62**	**42**	**12,43**

Графика 12

През 2019 година се запазват данните за заболеваемостта без значителни промени в сравнение с предходните години, с изключение на респираторни нарушения при болести, класифицирани другаде. При заболяванията от тази група са регистрирани единични случаи.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Анализът на заболеваемостта на населението на град Пловдив от респираторни болести през периода 2017-2019 г., се базира на информация, предоставена от НЗОК, подадена от общопрактикуващите лекари и специалистите (първични прегледи).

Видно е, че нивото на острите инфекции на горните дихателни пътища се запазва високо. Ясно продължава да се покачват случаите на остри инфекции на горните дихателни пътища с множествена и неуточнена локализация при подрастващите.

През 2019 г. се запазват диагностицираните случаи на пневмонии и в двете изследвани групи (под 18 и над 18-години).

Заболяемостта при населението на възраст 18 и над 18 години за 2019 година за остър бронхит е силно понижена в сравнение с 2018 година. Случаите на заболели от остър бронхиолит и остра респираторна инфекция на долните дихателни пътища, неуточнена, също бележат сериозно намаление през 2019 година.

При анализа на възрастното население на гр. Пловдив се установи увеличаваща се заболеваемост от астма (2358 случая) и понижение на заболелите от друга хронична обструктивна белодробна болест (2555 случая за 2019 г.).

Голяма част от мерките за подобряване качеството на атмосферния въздух се изпълняват, но е необходимо заложените цели в „Програмата за подобряване на качеството на атмосферния въздух на територията на Община Пловдив" да се реализират изцяло, за да се ограничи до минимум здравния риск, особено за чувствителните групи от населението – хора с хронични респираторни заболявания, бременни, възрастни лица над 65 години, деца и подрастващи.

IV. МЕРКИ, ПРЕДПРИЕТИ ОТ РЗИ-ПЛОВДИВ, ВКЛЮЧИТЕЛНО УВЕДОМЯВАНЕ НА ОБЩИНА ПЛОВДИВ И ПРЕДПИСАНИЯ ДО ТЯХ, КАКТО И ПОСТИГНАТИТЕ РЕЗУЛТАТИ

1. Препоръки към общинските власти за намаляване имисионните нива на замърсителите, с цел ограничаване на тяхното вредно въздействие върху здравето на населението.

Отчитайки изводите от анализа на данните от измерванията през 2018г., както и констатираните тенденции за петгодишен период, политиката на Р.България и ЕС в областта на КАВ, т.е. когато се изисква спазване на нормативно определените концентрации, трябва да се потърсят или изберат по-ефективни мерки за трайно намаляване на емисиите, каквато е главната цел на дългосрочните програми за подобрение на местното КАВ.

Търсенето и подборът на мерките за подобрение следва да се основават на направения по-горе анализ на произхода на замърсяването: промишлени инсталации и производство на енергия (ток/топлина); битово отопление; транспорт на МПС; както й други ново обособени площни източници на прах и емисии от дребния бизнес.

Оценявайки ефективността на предприетите от Община Пловдив мерки през 2017година, РЗИ-Пловдив прави следните препоръки:

1. Да продължи изграждането на изолационни растителни пояси от едроразмерна и храстова растителност, способна да адсорбира аерозолите от въздуха по булевардите и улиците с интензивен транспортен трафик;
2. Да се осъществява контрол при изпълнение на основни и текущи ремонти, при реконструкции на уличната мрежа, за своевременно измиване на транспортната техника при напускане на обекта;
3. Да продължи да се ползва системата за машинно миене и метене на улиците с интензивен транспортен трафик;
4. Да се задължават инвеститорите да измиват трасетата, по които се движи строителната техника от/до обекта;
5. Правилно да се организира и регулира уличното движение;
6. Да се насърчава участието на граждани в проекти за обновяване на жилищните сгради с оглед създаване на условия за енергийна ефективност на жилищата;
7. Пътната настилка да се поддържа в добро състояние;
8. Да се насърчава замяната на използваните твърди горива за битово отопление с централно отопление, електроенергията и природен газ.

2.Информация от общините за предприетите мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух през 2018 г. по данни на Община Пловдив

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗВЪРШЕНИТЕ ДЕЙНОСТИ В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ 2018-2023 Г. КЪМ „ПРОГРАМА ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ПЛОВДИВ“, ПРИЕТА С РЕШЕНИЕ № 293, ВЗЕТО С ПРОТОКОЛ №13 ОТ 26.07.2018 Г. НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ – ПЛОВДИВ

Предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедура „Мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух в община Пловдив чрез намаляване на емисиите на фини прахови частици /ФПЧ10/ от битовото отопление“, финансирана със средства по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ /ОПОС/ е в размер на 13 862 232,11 лв.

Целта е да се допринесе за подобряване качеството на атмосферния въздух чрез намаляване наднормените нива на фини прахови частици и индиректно на азотни оксиди на територията на общини с нарушено качество на въздуха по тези показатели. С процедурата ще бъде осигурено финансиране за мерки, насочени към намаляване нивата на ФПЧ10 от битовото отопление чрез подмяна на отоплителни устройства на твърдо гориво (дърва и въглища) с:

✓ На газ; използващи електричество (с изключение на електросъпротивителни отоплителни устройства и системи); на пелети или друг вид дървесна биомаса/изкопаемо твърдо гориво, когато новите устройства отговарят на техническите параметри за екодизайн. Към тази група дейности са допустими и дейности по изграждане на вътрешна сградна инсталация;

✓ Алтернативни източници на топлинна енергия – свързване или възстановяване на връзката към топлофикационна система или газоразпределителна мрежа. Тук се включват вертикални и хоризонтални щрангове, радиатори и термостати към

топлофикационната система, както газови уреди – котли и конвектори, с прилежащите им функционални части и сградната инсталация към газоразпределителната мрежа;

Към момента община Пловдив, в качеството си на Бенефициент на безвъзмездната финансова помощ подготви и обяви открита процедура за обществена поръчка – „Техническа помощ за подготовка на инвестиционни мерки по проект: „Мерки за подобряване на качеството на атмосферен въздух в община Пловдив, чрез намаляване на емисиите от ФПЧ10 от битовото

отопление“. В изпълнение на Насоките за кандидатстване на Оперативната програма проекта ще се реализира в два етапа. Първи проектен етап е до 31.05.2021 г. и включва:

- ✓ Дейност 1: „Организация и управление на проекта, мерки за информация и комуникация“;
- ✓ Дейност 2: „Проучване нагласите на населението“;
- ✓ Дейност 3: „Организиране и провеждане на разяснително-обучителна кампания“;
- ✓ Дейност 4: „Изработване на цялостна визия за подхода, по който ще бъдат подменяни отоплителните устройство на твърдо гориво“;
- ✓ Дейност 5: „Изготвяне на Механизъм, чрез който кандидатът ще осигури приоритетност на инвестициите в санирани сгради“;
- ✓ Дейност 6: „Изготвяне на Механизъм, отчитащ приходи, генерирани от предаването на заменените отоплителни устройства от общината на специализирани структури, регистрирани за третиране на отпадъци от черни и цветни метали съгласно ЗУО“;
- ✓ Дейност 7: „Обследване на място за целите на подготовка на проектното предложение“;
- ✓ Дейност 8: „Разработване на средни/пределни цени за единица продукт“;
- ✓ Дейност 9: „Изготвяне на проектно предложение за втория етап на проекта“;

Вторият етап ще продължи не по-късно от 31.12.2023 г., когато ще се извършат фактическите дейности по подмяната на стационарни индивидуални и многофамилни домакински горивни устройства на твърдо гориво, с отоплителни устройства, отговарящи на специфични технически параметри.

Подмяната (доставка и монтаж) на стационарни индивидуални и много-фамилни домакински горивни устройства на твърдо гориво с отоплителни устройства, отговарящи на специфични технически параметри съгл. Европейското и национално законодателство. Втори етап от реализация на проекта, ще бъдат стартирани след изпълнение на дейностите от първи етап и приключен преглед на резултатите от първия етап от страна на УО на ОПОС.

Община Пловдив продължава приемането на Декларация за интерес за участие в проект „Мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух в община Пловдив чрез намаляване на емисиите на фини прахови частици /ФПЧ10/ от битовото отопление“, който ще бъде финансиран със средства по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ /ОПОС/ . Предвидено е община Пловдив да получи БФП в размер на 13 862 232,11 лв. По проекта ще се финансират мерки свързани с подмяна на отоплителни устройства на твърдо гориво (дърва и въглища) с алтернативни такива ***на газ; използващи електричество; на пелети или друг вид дървесна биомаса или източници на топлинна енергия***. Декларацията може да бъде подадена в деловодството на съответната районна администрация по местоживеене или в община Пловдив. Декларацията /попълнена и подписана/ може да бъде изпращана и електронно

на e-mail: direkcia_ecologia@plovdiv.bg, като в отговор подателя получава входящ номер по декларацията.

PD T 04 УВЕЛИЧАВАНЕ НА БРОЯ НА СГРАДИТЕ И АБОНАТИТЕ ПРИСЪЕДИНЕНИ КЪМ ТЕЦ И ГАЗ. СРОКЪТ РАЗПИСАН В ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ Е 2018-2023

ДАННИ ОТ СИТИГАЗ ЕАД

„Ситигаз България" ЕАД за периода 2018-2023 г. си поставя за цел да бъде уплътнена изградената ГРМ, като основно бъдат присъединявани битови потребители /включени нови 1000 домакинства/ и изградена нова мрежа с дължина 7 000. В изпълнение на целите за 2019 г. от офис Пловдив на „Ситигаз България" ЕАД е отчетено: S Ново присъединени битови клиенти - **91** бр.; S Ново присъединени ОА клиенти **-13** бр.; Ново присъединени промишлени клиенти - **3** бр.;

За реализиране на мярката е проведена рекламна кампания от страна на „Ситигаз България" ЕАД и анкетиране на населението от врата до врата по изградената газоразпределителна мрежа в гр.Пловдив. На база маркетинговото проучване и подадени заявления за присъединяване е изработен работен проект за разширение на ГРМ на гр. Пловдив с дължина от 3 505 m. След получаване на разрешение за строеж за етап 2019 г., до м. декември е изпълнено строителството на 2 350 m. За първото тримесечие на 2020 г. остава да се реализират останалите 1 155 m от проекта.

ДАННИ ОТ „ЕВН БЪЛГАРИЯ ТОПЛОФИКАЦИЯ" ЕАД

През отчетната 2019 г. „ЕВН България Топлофикация" ЕАД е присъединила:
- **44** бр. домакинства (нови битови клиенти);
- **6** бр. сгради с обществено ползване (нови небитови клиенти).

ЕВН България Топлофикация обслужва над 30 000 домакинства и стопански клиенти. През 2019 г. Дружеството предприема поредица от информационни кампании, на тема чист въздух в Пловдив - и конкретно за приноса на централното топлоснабдяване за чистотата на въздуха в Пловдив, както и за комфорта и чистотата в домовете на клиентите.

Конкретни мерки:

Кампания през зимен сезон 2018/2019 за по-чист въздух - сюжети по медии и билбордове в града на тема „Защо търпиш мръсния въздух? Избери отопление от EVN Топлофикация".

Кампанията за чист въздух ще продължи и от януари 2020 г. - отново по медии и билбордове в Пловдив Кампанията е с име „Запаси ли се с чист въздух за вкъщи? Дишай свободно. Избери чисто отопление от Топлофикация".

Връчени „Зелени сертификати" от ЕВН България Топлофикация - връчени свидетелства на важни стопански клиенти за използване на екологично чиста топлина: S За сезон 2017/18 - на Медицински университет Пловдив и АГ Селена; S За сезон 2018/19 - на УМБАЛ „Св. Георги" и хотел Тримонциум.

Организирана среща с домоуправители от топлофицирани сгради (т. нар. Топлофорум) - провежда се ежегодно през октомври. Сред основните теми са **чистота на въздуха в Пловдив.** За втора поредна година: Плакати по входове на топлофицирани сгради на тема **„Ние пазим въздуха на Пловдив чист - ние сме топлофицирани".**

Посещение на домоуправители в новата когенерационна централа на EVN Топлофикация за екологично енергопроизводство - ноември 2019 г.

Първа копка на нови екологични производствени мощности (Ноември 2019 г.) - **5** бр. нови водогрейни котли в топлофикационните централи на дружеството. Инвестиция за 23 млн. лв.

Информация с фактурите до всички клиенти през сезон 2018/19 - за чистия въздух чрез централно отопление и как клиентите да ползват индивидуално отопление чрез хоризонтални изградени инсталации.

Участие в кръгли маси на тема **„Чист въздух в Пловдив"** - предимства на централно топлоснабдяване, чист въздух и др.

Регулярна информация до медии за мерките на дружеството за по-чист въздух в Пловдив.

PD T 05 ПОЧИСТВАНЕ НА УЛИЧНАТА МРЕЖА С МАШИНИ, ГАРАНТИРАЩИ ВИСОКОЕФЕКТИВНО ОТНЕМАНЕ НА ПРАХА. СРОКЪТ РАЗПИСАН В ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ Е 2018-2023

ДАННИ ОТ ОП „ЧИСТОТА" ОБЩИНА ПЛОВДИВ

Механизираното поддържане на годишно планираните площи, определени като произведение от единични обслужвани площи по райони и кратността на обслужване според категорията улици изразено в dka/година, се изпълнява чрез дейностите „машинно метене" и „машинно миене".

Планираните годишни площи, съобразно кратността на обслужване по дейности, определени в Работна програма за 2019 г. са следните:

- 413 106 dka/година за дейността „машинно метене" и
- 490 682 dka/година за дейността „машинно миене" или обща планирана годишна площ за поддържане по механизиран начин 903 788 dra.

Планираните площи за поддържане по механизиран начин през 2019 г. са с 9 728 dka/година или с 1,08% повече, като за дейността „машинно метене" са с 2 079 dka/година или 0,5% повече спрямо планираните през 2018 г.

Нарастването е свързано с увеличен брой обслужване на второстепенни улици, основно чрез дейността „машинно миене" и разширяване на велоалейната мрежа.

Нарастването на единичните площи, обслужвани чрез дейността „машинно метене" е свързано с подобряването на инфраструктурата. След изграждане на по-голяма част от велоалейната мрежа в края на 2015 г. през периода на 2016 — 2019 г. настъпват промени в полза на механизирания начин на поддържане:
Представено в процентно изражение през 2019 механизирано спрямо ръчно метене с 0.07%.

Подобрението за околната среда от новата техника, притежаваща екологична норма EURO 6C се изразява в намаляване количеството на замърсителите отделяни от отработените газове на тежкотоварната специализирана техника, работеща с дизелово

гориво. Допълнителен ефект се постига и от новите леки автомобили с екологична норма EURO 6С работещи с бензин, по отношение на азотните оксиди, които съпоставено със същия вид налични автомобили с дизелови двигатели и екологична норма EURO 4 са с 85,6% по-малко:

- EURO 4 - Шхдизел = 0,25 g/Rm;
- EURO 6С -NOx бензин = 0,036 g/кш.

Обработката на уличните площи през 2019 г. е извършена с 98,4% химически заместители от общото количество използвани материали. Инертните материали, съставляващи 1,6% се поставят в полиетиленови чували и се използват при необходимост. Материали по вид и количество:

- Противообледенителни материали общо -1 057,0 t;
- Химически заместители - 1 040,2 t: У CaC12- 4,1t,
  У NaCl-1036,1t;
- Инертни материали -16,8t.

Производствените дейностите имащи отношение към ефективно отстраняване на праха от уличната настилка са „Машинно метене" и „Машинно миене". За изпълнението им се изготвя Правилник за специфичната дейност на предприятието. Ефективността от дейностите се доказва чрез мониторинг на видимите характеристики на околната среда, зависещи от изпълнението на планираните задачи, спазване технологията на работа и всички нормативни изисквания към дейността.

През 2019 г. са изпълнени разглежданите планирани дейности, според кратността на обслужване.

Налично е нарастване на годишно обслужените площи за дейностите „Машинно метене" със 106 526 dra и „Машинно миене" със 79 519 dra и общото нарастване на механизирано поддържаната годишна площ със 186 046 dra повече от планираното. Обслужените годишни площи чрез дейността „Машинно метене" са с 91 647 dra или 17,64% повече от обслужените чрез дейността „Ръчно метене".

Дейностите по механизирано поддържане на пътна инфраструктура се извършват 8 месеца в годината. При добри метеорологични условия, дейността машинно метене продължава през зимен сезон. Ръчното метене е допълваща част машинното, с тенденция за преминаване към механизиран начин на обслужване за участъците, в които инфраструктурата позволява. С подмяната на паважната настилка и подобряването на инфраструктурата е приложимо механизирано поддържане и във второстепенните улици.

Процентното съотношение на механизирано поддържаните единични площи към ръчно е 7,13% към 3,81% от общо поддържаната единична площ, съставляваща 11% от площта на гр. Пловдив.

За намаляване негативното въздействие върху околната среда от дейността, през периода 2012 — 2019 г. се инвестира в закупуване на нова техника и приспособления за събиране твърди отпадъци. През 2012 г. е извършена цялостна подмяна на храстовите метли с PVC приспособления за събиране на твърди отпадъци.

Постигнатото подобрение е свързано с отстраняване на едрите отпадъци от улиците, чрез ръчно метене с РУС приспособления и преобладаващо механизирано отстраняване на праха от уличните площи.

Разходите, с включено ДДС за механизирано поддържаната площ в ^а/година на доставчика на машиносмени, избран по реда на ЗОП от община Пловдив - КМД ЕООД,

са на обща стойност 2 132 425,50 лв. За дейности свързани с изпълнението на ключовите мерки като част от основна дейност „Поддържане на чистотата" на ОП „Чистота" са изразходвани средства за 10 586 h/год. работа за механизирано поддържана площ.

Нарастването на стойността спрямо предходната година, освен с промяна в договора е свързано с увеличаване на годишно планираната площ в dka /увеличен брой механизирани обслужвания на второстепенни улици и площта на велоалейната мрежа/ и часовете работа за планова и надпланова реализация.

PD T 07 ОПТИМИЗИРАНЕ НА ТРАНСПОРТНАТА СХЕМА В ОБЩИНА ПЛОВДИВ. СРОКЪТ РАЗПИСАН В ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ Е 2018-2023

ДАННИ ОТ ОП ОКТ ОБЩИНА ПЛОВДИВ

Първоначално в системата за управление на трафика са включени **57** кръстовища, на **15** от които има видеонаблюдение в реално време. До края на 2019 г. системата е надградена с още **15** кръстовища, а видеонаблюдение е изградено на още **9** възлови кръстовища с цел осигуряване на по-голяма безопасност и оптимизиране на организацията на движение. Общо към Центъра за управление на трафика /ЦУТ/ са свързани **70** светофарни контролера, **28** кръстовища са оборудвани с трафик детектори. В системата са интегрирани и **24** стратегически трафик детектори разположени извън кръстовищата.

Кръстовища на местно гъвкаво управление /МГУ/

Когато работят на МГУ кръстовището има зададена една виртуална рамка и трафик детекторите следят за наличието на превозни средства в нея като са зададени минимално и максимално време на зеления сигнал. Когато е изтекло минималното време и виртуалната рамка остане „празна" се прекратява зеления сигнал в даденото направление и се пуска следващото направление.

1. бул. „Източен" - бул. „Кн. Мария Луиза"
2. бул. „Васил Априлов" - бул. „Дунав"
3. бул. „Хр. Ботев" - ул. „Л. Каравелов"
4. бул. „Цар Борис III Обединител" - бул. „ Шести септември'
5. бул. „Пещерско шосе" - бул. „Васил Априлов"
6. бул. „Освобождение" - бул. „Асеновградско шосе"
7. бул. „Васил Левски" - бул. „Дунав"
8. бул. „Ал. Стамболийски" - ул. „Бъкстон"
9. бул. „Васил Априлов" - бул. „ Шести септември"

ДАННИ НА СЕКТОР „ПЪТНА ПОЛИЦИЯ" ПРИ ОД НА МВР ГР. ПЛОВДИВ

Ежедневно служители на сектор „Пътна полиция" - Пловдив контролират водачите на МПС за движение със скорост над максимално допустимата в града Пловдив с автоматизирани технически средства за контрол на правилата за движение. През 2019 г. е въведен **ежедневен контрол на пропускателната способност по основните улици на град Пловдив,** чрез обособяване на постове за подпомагане и регулиране на пътното движение от полицейски служители. Обхваща се периода на

засилен трафик в работни дни от 07:30ч. — 09:00ч. и от 17:00ч. — 18:30ч. с основна задача, преминаване към ръчно регулиране на автомобилните потоци при необходимост.

В сектор „Пътна полиция" не се допуска регистриране на МПС и пускането им в движение по уличната мрежа на областта при наличие на технически неизправности.

В участъците с въведено ограничение на скоростта 30 km/h - поради невъзможността от осъществяване на контрол с технически средства предимно около учебни заведения, ясли и детски градини периодично се насочват полицейски служители за осъществяване на превантивен контрол над водачите на МПС.

ДАННИ НА ОП „ПАРКИРАНЕ И РЕПАТРИРАНЕ" ОБЩИНА ПЛОВДИВ

- Брой автомобили, ползващи услугата платено паркиране на база продадени талони за една година - **243 660** броя.
- Брой автомобили, ползващи услугата платено паркиране на база талони от паркомати за една година - **304 800** бр.
- Брой автомобили, ползващи престой в Синя зона чрез SMS за една година - **942 690** броя.

PD T 08 ЕЖЕГОДНО ИЗГРАЖДАНЕ НА НОВА И/ИЛИ ПОДМЯНА НА СЪЩЕСТВУВАЩА ПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА, ВКЛ. РЕМОНТНИ ДЕЙНОСТИ, КАКТО И ПОДМЯНАТА НА ПАВАЖНА НАСТИЛКА С АСФАЛТОБЕТОНОВА. СРОКЪТ РАЗПИСАН В ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ Е 2018-2023

ДАННИ ОТ ДИРЕКЦИЯ СМСТИ ОБЩИНА ПЛОВДИВ

ПРЕДМЕТ	СЪСТОЯНИЕ ИЗПЪЛНЕНИЕ	СЪСТОЯНИЕ РАЗПЛАЩАНЕ
СТРОИТЕЛСТВО		
Ремонтни дейности и ново изграждане на паважни, тротоарни, калдъръмени, алейни, асфалтови и площадни настилки в град Пловдив	Възложено изпълнение на Епископска базилика; възложено, но незапочнало изпълнение на: ремонт подходи към "Царсимеонова градина" и ремонт на тротоарни настилки в карето между ул. "П. Д. Петков" , ул. "Лозенград", бул. "Източен" ул. "Богомил"	стойност - 4 000 000 лв. с ДДС разплатено - 2 042 073,17 лв. с ДДС
Облагородяване на територията на Площад „Централен" - гр. Пловдив обект 1. Реконструкция и ревитализация на площад „Централен" - проектиране, изпълнение на строителството и осъществяване на авторски надзор обект 2. Социализация, консервация, реставрация и експониране на Форум „Запад" - проектиране, изпълнение на строителството и осъществяване на авторски надзор обект 3. Подлез „Тримонциум"	обект 1 - акт 15 обект 2 - акт 15 обект 3 - изготвен ОСИП обект 4 - РС и акт 2 за аварийно укрепване, ОСИП за идеен проект, в момента се текат археологически разкопки, следва изготвяне на технически проект обект 5 - акт 15	стойност - 17 975 872,20 лв. с ДДС - 15 877 612,72 лв. с ДДС

- проектиране обект 4. Социализация, консервация, реставрация и експониране на Форум „Север" - проектиране, изпълнение на строителството и осъществяване на авторски надзор обект 5. „Подлез при Централна поща" - транспортен възел на бул. „Цар Борис III Обединител" - бул. „Княгиня Мария Луиза" - ул. „Гладстон" - изпълнение на основен ремонт по одобрен проект		
„Изготвяне на оценка за съответствие на инвестиционните проекти и упражняване на строителен надзор за обект: Облагородяване на територията на Площад „Централен" - гр. Пловдив"	обект 1 - акт 15 обект 2 - акт 15 обект 3 - изготвен ОСИП обект 4 - РС и акт 2 за аварийно укрепване, ОСИП за идеен проект, обект 5 - акт 15	стойност - 49 500 лв. с ДДС - 27 612 лв. с ДДС
Упражняване на авторски надзор по време на строителството за обект: „Подлез при Централна поща" - транспортен възел на бул. „Цар Борис III Обединител" - бул. „Княгиня Мария Луиза" - ул. „Гладстон"	изпълнен - обекта е с акт 15	стойност - 19 920 лв. с ДДС
Облагородяване на територията на Площад „Централен" - гр. Пловдив обект 1. Реконструкция и ревитализация на площад „Централен" - проектиране, изпълнение на строителството и осъществяване на авторски надзор обект 2. Социализация, консервация, реставрация и експониране на Форум „Запад" - проектиране, изпълнение на строителството и осъществяване на авторски надзор обект 3. Подлез „Тримонциум" - проектиране обект 4. Социализация, консервация, реставрация и експониране на Форум „Север" - проектиране, изпълнение на строителството и осъществяване на авторски надзор обект 5. „Подлез при Централна поща" - транспортен възел на бул. „Цар Борис III Обединител" - бул. „Княгиня Мария Луиза" - ул. „Гладстон" - изпълнение на основен ремонт по одобрен проект	обект 1 - акт 15 обект 2 - акт 15 обект 3 - изготвен ОСИП обект 4 - РС и акт 2 за аварийно укрепване, ОСИП за идеен проект, в момента се текат археологически разкопки, следва изготвяне на технически проект обект 5 - акт 15	стойност - 17 975 872,20 лв. с ДДС - 15 877 612,72 лв. с ДДС

„Изготвяне на оценка за съответствие на инвестиционните проекти и упражняване на строителен надзор за обект: Облагородяване на територията на Площад „Централен" - гр. Пловдив"	обект 1 - акт 15 обект 2 - акт 15 обект 3 - изготвен ОСИП обект 4 - РС и акт 2 за аварийно укрепване, ОСИП за идеен проект, обект 5 - акт 15	стойност - 49 500 лв. с ДДС - 27 612 лв. с ДДС
Упражняване на авторски надзор по време на строителството за обект: „Подлез при Централна поща" - транспортен възел на бул. „Цар Борис III Обединител" - бул. „Княгиня Мария Луиза" - ул. „Гладстон"	изпълнен - обекта е с акт 15	стойност - 19 920 лв. с ДДС
"Инженеринг /проектиране, строителство и упражняване на авторски надзор/ за обект "Рехабилитация на бул. "Кукленско шосе" в участъка от ул. "Даме Груев" до землищна граница на община Пловдив	за издаване на Разрешение за строеж	стойност - 5 967 047,03 лв. с ДДС - 12 000 лв. с ДДС за идеен проект
Изработване на ОСИП и упражняване на строителен надзор за обект : "Рехабилитация на бул. "Кукленско шосе" в участъка от ул. "Даме Груев" до землищна граница на община Пловдив	за издаване на Разрешение за строеж	стойност - 5 016 лв. с ДДС
"Текущ ремонт на улици и булеварди на територията на Район "Западен", Район "Южен" и Район "Тракия"	в момента се работи по преасфалтиране на кръстовища на бул. "Н. Вапцаров" р-н "Южен"	стойност - 3 000 000 лв. с ДДС
"Разширение на Траурен парк "Север" /изграждане на инфраструктура/	за 2020 г. - 600 000 с ДДС	стойност - 1 200 000 лв. с ДДС
ОП № 1-"Преасфалтиране и ремонти на уличната мрежа на територията на Район „Централен", Район „Западен" и Район „Южен"	в момента се работи по ул. "Лозенград" ул. "Остромила и ул. "Велико Търново"	стойност - 3 000 000 лв. с ДДС разплатено - няма
ОП № 2 - "Преасфалтиране и ремонти на уличната мрежа на територията на Район „Източен", Район „Северен" и Район „Тракия"	няма възлагане по договора	стойност - 3 000 000 лв. с ДДС
Подмяна на съществуващи водопроводи по бул. „Христо Ботев" в участъка от площад „Централна гара" до „Коматевски възел", по бул. „Коматевско шосе" от „Коматевски възел" до бул. „Александър Стамболийски" и по бул. „Копривщица" - гр. Пловдив	в момента се изготвя ОСИП	стойност - 7 454 362,61 лв. с ДДС
ОП № 1 - "Ремонт и поддръжка на републиканска пътна мрежа в границите на град Пловдив"	възложено строителство по бул. "България"	стойност - 77 560 лв. с ДДС разплатено - няма

"Инженеринг /проектиране, строителство и упражняване на авторски надзор/ за обект "Рехабилитация на бул. "Кукленско шосе" в участъка от ул. "Даме Груев" до землищна граница на община Пловдив	за издаване на Разрешение за строеж	стойност - 5 967 047,03 лв. с ДДС - 12 000 лв. с ДДС за идеен проект
Изработване на ОСИП и упражняване на строителен надзор за обект : "Рехабилитация на бул. "Кукленско шосе" в участъка от ул. "Даме Груев" до землищна граница на община Пловдив	за издаване на Разрешение за строеж	стойност - 5 016 лв. с ДДС
"Текущ ремонт на улици и булеварди на територията на Район "Западен", Район "Южен" и Район "Тракия"	в момента се работи по преасфалтиране на кръстовища на бул. "Н. Вапцаров" р-н "Южен"	стойност - 3 000 000 лв. с ДДС
"Разширение на Траурен парк "Север" /изграждане на инфраструктура/	за 2020 г. - 600 000 с ДДС	стойност - 1 200 000 лв. с ДДС
ОП № 1-"Преасфалтиране и ремонти на уличната мрежа на територията на Район „Централен", Район „Западен" и Район „Южен"	в момента се работи по ул. "Лозенград" ул. "Остромила и ул. "Велико Търново"	стойност - 3 000 000 лв. с ДДС разплатено - няма
ОП № 2 - "Преасфалтиране и ремонти на уличната мрежа на територията на Район „Източен", Район „Северен" и Район „Тракия"	няма възлагане по договора	стойност - 3 000 000 лв. с ДДС
Подмяна на съществуващи водопроводи по бул. „Христо Ботев" в участъка от площад „Централна гара" до „Коматевски възел", по бул. „Коматевско шосе" от „Коматевски възел" до бул. „Александър Стамболийски" и по бул. „Копривщица" - гр. Пловдив	в момента се изготвя ОСИП	стойност - 7 454 362,61 лв. с ДДС
ОП № 1 - "Ремонт и поддръжка на републиканска пътна мрежа в границите на град Пловдив"	възложено строителство по бул. "България"	стойност - 77 560 лв. с ДДС разплатено - няма
ОП № 2 - "Текущ ремонт на настилки по общински пътища на територията на община Пловдив"	изпълнено строителство в процес на разплащане	стойност - 115 225 лв. с ДДС разплатено - няма
„Изготвяне на оценка за съответствие на инвестиционните проекти и упражняване на строителен надзор за обект: „Подмяна на съществуващи водопроводи по бул. „Христо Ботев" в участъка от площад „Централна гара" до „Коматевски възел", по бул. „Коматевско шосе" от „Коматевски възел" до бул. „Александър Стамболийски" и по бул. „Копривщица" - гр. Пловдив",	в процес на изготвяне на ОСИП	стойност - 14 400 лв. с ДДС разплатено - няма
ПРОЕКТИРАНЕ		

„Проектиране на основни ремонти на пътища и съоръжения, находящи се в град Пловдив по обособени позиции: ОП №2: Изграждане на нов мост над река „Марица" с развръзки " гр. Пловдив	разплатен идеен проект	стойност - 82 800 лв. с ДДС
Проектиране и упражняване на авторски надзор по време на строителството на обект: „Реконструкция и благоустрояване на улици на територията на Тютюнев град - Пловдив	разплатен идеен проект	стойност - 45 000 лв. с ДДС
Изработване на ОСИП и упражняване на строителен надзор за обект: „Реконструкция и благоустрояване на улици на територията на Тютюнев град - Пловдив"	изготвен ОСИП за идеен проект	стойност - 8 400 лв. с ДДС
Проектиране на улици и булеварди на територията на град Пловдив по 11 ОП:ОП № 1 - Реконструкция на бул. „Хаджи Димитър" - в участъка от бул. „Хр. Ботев" до ул. „Царевец"	одобрен идеен проект	разплатено - няма
ОП № 2 - "Текущ ремонт на настилки по общински пътища на територията на община Пловдив"	изпълнено строителство в процес на разплащане	стойност - 115 225 лв. с ДДС разплатено - няма
„Изготвяне на оценка за съответствие на инвестиционните проекти и упражняване на строителен надзор за обект: „Подмяна на съществуващи водопроводи по бул. „Христо Ботев" в участъка от площад „Централна гара" до „Коматевски възел", по бул. „Коматевско шосе" от „Коматевски възел" до бул. „Александър Стамболийски" и по бул. „Копривщица" - гр. Пловдив",	в процес на изготвяне на ОСИП	стойност - 14 400 лв. с ДДС разплатено - няма
ПРОЕКТИРАНЕ		
„Проектиране на основни ремонти на пътища и съоръжения, находящи се в град Пловдив по обособени позиции: ОП №2: Изграждане на нов мост над река „Марица" с развръзки " гр. Пловдив	разплатен идеен проект	стойност - 82 800 лв. с ДДС
Проектиране и упражняване на авторски надзор по време на строителството на обект: „Реконструкция и благоустрояване на улици на територията на Тютюнев град - Пловдив	разплатен идеен проект	стойност - 45 000 лв. с ДДС

Изработване на ОСИП и упражняване на строителен надзор за обект: „Реконструкция и благоустрояване на улици на територията на Тютюнев град - Пловдив"	изготвен ОСИП за идеен проект	стойност - 8 400 лв. с ДДС
Проектиране на улици и булеварди на територията на град Пловдив по 11 ОП:ОП № 1 - Реконструкция на бул. „Хаджи Димитър" - в участъка от бул. „Хр. Ботев" до ул. „Царевец"	одобрен идеен проект	разплатено - няма
ОП № 2 - "Текущ ремонт на настилки по общински пътища на територията на община Пловдив"	изпълнено строителство в процес на разплащане	стойност - 115 225 лв. с ДДС разплатено - няма
„Изготвяне на оценка за съответствие на инвестиционните проекти и упражняване на строителен надзор за обект: „Подмяна на съществуващи водопроводи по бул. „Христо Ботев" в участъка от площад „Централна гара" до „Коматевски възел", по бул. „Коматевско шосе" от „Коматевски възел" до бул. „Александър Стамболийски" и по бул. „Копривщица" - гр. Пловдив",	в процес на изготвяне на ОСИП	стойност - 14 400 лв. с ДДС разплатено - няма
ПРОЕКТИРАНЕ		
„Проектиране на основни ремонти на пътища и съоръжения, находящи се в град Пловдив по обособени позиции: ОП №2: Изграждане на нов мост над река „Марица" с развръзки " гр. Пловдив	разплатен идеен проект	стойност - 82 800 лв. с ДДС
Проектиране и упражняване на авторски надзор по време на строителството на обект: „Реконструкция и благоустрояване на улици на територията на Тютюнев град - Пловдив	разплатен идеен проект	стойност - 45 000 лв. с ДДС
Изработване на ОСИП и упражняване на строителен надзор за обект: „Реконструкция и благоустрояване на улици на територията на Тютюнев град - Пловдив"	изготвен ОСИП за идеен проект	стойност - 8 400 лв. с ДДС
Проектиране на улици и булеварди на територията на град Пловдив по 11 ОП:ОП № 1 - Реконструкция на бул. „Хаджи Димитър" - в участъка от бул. „Хр. Ботев" до ул. „Царевец"	одобрен идеен проект	разплатено - няма
Проектиране на улици и булеварди на територията на град Пловдив по 11 ОП: ОП № 9- Реконструкция на ул. „Даме Груев" в участъка от транспортен възел „Родопи" до бул. „Македония"	одобрен идеен проект	разплатено - няма

Проектиране на улици и булеварди на територията на град Пловдив по 11 ОП: ОП № 10- Изграждане на бул. „Македония" - продължение от бул. „Никола Вапцаров" до ул. „Поручик Вълью Стефов"	одобрен идеен проект	разплатено - няма
Проектиране на улици и булеварди на територията на град Пловдив по 11 ОП:ОП № 11- Основен ремонт на: - ул. "Граф Игнатиев" - в участъка от бул. "Цар Борис III Обединител" до ул. "Петко Д. Петков"; - ул. "Богомил" - в участъка от ул. "Петко Д. Петков"до бул. "Цар Борис III Обединител" - ул. "Цар Асен I- ви" - в участъка от ул. "Леонардо Да Винчи" до бул. "Христо Ботев" - ул. "Леонардо Да Винчи" - в участъка от ул. "Граф Игнатиев" до ул. "Цар Асен I-ви"- ул. "Борислав" - от ул. „Граф Игнатиев" до ул. „Доспат"- ул. „Хайдушка", ул. „Доспат", ул. „Крали Марко", ул. „Добри Чинтулов"		разплатено - няма

ДАННИ ОТ РАЙОННИТЕ АДМИНИСТРАЦИИ ОБЩИНА ПЛОВДИВ

На територията на шестте административни района през 2019 г. са реализирани инфраструктурни ремонтни дейности, чрез които е постигнато подобрение във физическият аспект на градската, архитектурната и парковата среда. Таблицата по-долу представя в **обобщен вид, част от извършените инфраструктурни и благоустройствени дейности общо в града, разпределени по райони.**

Район	Преасфалтиране/нови асфалтови настилки, алеи/ ремонт от асфалтова настилка-кръпки ,м^2	Направа на нови тротоари или ремонт на съществува ща тротоарна настилка, м^2	Ремонт или подмяна на паважна настилка, м^2	Нови асфалтови паркинги, м^2 оформяне на терен за паркоместа	Вложени финансови средства с ДДС, лв.
ТРАКИЯ	11 631	683	-	406,40	168 972,35
СЕВЕРЕН	1 600	496			108 959,77
ЗАПАДЕН	4 356	110	305		156 450
ИЗТОЧЕН	11 277	113,50	18,5	2 600	738 346,84

РАЙОН ЦЕНТРАЛЕН

Рехабилитация и благоустрояване на ул. „Захари Стоянов“ в участъка от ул. „Пещера“ до ул. „Волга“ - извършено цялостно преасфалтиране на улицата 2 756 м2 - в участъка от ул. „Пещера“ до ул. „Волга” направа на основа от НТК (несортиран трошен камък) - 148,41 м3; асфалтова настилка с плътна асфалтова смес тип „В” – 2 730,41 кв. м. тротоарна настилка 1 214,32 кв.м. – 159 080,94 лв.

✓ изграждане на паркоместа и ремонт на паважна настилка 304 кв.м. - 15 218,78 лв.; ремонт на настилка от пътни ивици 114,51 кв.м. -2 238,88 лв.; ремонт на настилка от „Унипаваж” 81,61 кв.м. - 3 448,19 лв.

✓ Обектът е реализиран с обща стойност 324 594, 70 лв.

✓ Финансиране от бюджетни средства на община Пловдив.

Изграждане на нов паркинг бул. „Шести септември'' № 211 - № 217, “Благоустрояване и озеленяване, рехабилитация и социализация в междублокови пространства в УГ1И I - компл. жил. строителство и УПИ III - компл. жил. строителство, търговия, услуги, клубове и зеленина в кв. 443; УПИ VII - компл. жил. стр., търговия и зеленина в кв.40, всички по плана на Първа гр. част - север, гр. Пловдив” - с обща площ 4 650 м2; нови пътни бордюри 50/25/15 - 824,85 м; направа основа от НТК – 1 758,00 м3; направа основа от НТК с рециклиран материал - 200,00 м3; асфалтова настилка с плътна асфалтова смес тип „В” – 4 679,58 кв. м. изграждане и ремонт на тротоарна настилка 241,45 кв.м. - 55 928,29 лв., ремонт паваж - 56,88 кв.м. - 981,62 лв., ремонт „Унипаваж” - 246,73 кв.м. - 6 488,64 лв.

Обектът е реализиран с обща стойност 447 082, 33 лв.

Финансиране от бюджетни средства на община Пловдив.

• Рехабилитация на ул. „Габър“ - извършено е цялостно преасфалтиране на улицата.

- направа на основа от НТК - 47,67 м3; асфалтова настилка с плътна асфалтова смес тип „В” - 1017,60 м2 .

Обектът е реализиран на обща стойност 29 035,54 лв. с ДДС.

Финансиране от бюджетни средства на община Пловдив.

• Рехабилитация на ул. „Войнишка слава“ - в участъка от ул. „Захари Стоянов” до бул. „Васил Априлов” - извършено е цялостно преасфалтиране на участъка; асфалтова настилка с плътна асфалтова смес тип „В” - 441,04 м2;

Обектът е реализиран с обща стойност 8 919,72 лв. с ДДС.

Финансиране от бюджетни средства на община Пловдив.

Благоустрояване на междублоково пространство бул. „Кн. Мария Луиза” - бул. „Източен”:

- изграждане на настилка от „Унипаваж”- 980 кв.м. - 41 406,96 лв.; изграждане и ремонт на тротоарна настилка 792,74 кв.м. - 112 019,02 лв..

Обща стойност на ремонта 242 976,35 лв. с ДДС.

Финансиране от бюджетни средства на община Пловдив.

• Паркоместа на ул. „Киев” № 3-7 от пътни ивици -92,96 кв.м.

Обща стойност 5 571,58 лв. с ДДС.

Финансиране от бюджетни средства на община Пловдив.

• Ул. „Княз Черказки” от вътрешноблокова ул. „Стойчо Мушанов” № 55 - № 59 до ул. „Капитан Георги Мамарчев”

- ремонт на тротоарна настилка - 75,39 кв.м. - 17 074,74 лв.; ремонт паваж - 113,62 кв.м. - 3 060,90 лв.; ремонт пътни ивици - 90,58 кв.м. - 2 583,89 лв.

Обща стойност на ремонта 22 719,53 лв. с ДДС.

Финансиране от бюджетни средства на община Пловдив.

Ул. „Козлодуй” в участъка от ул. „Цар Георги Тертер” до ул.”Ген. Скобелев”

- Ремонт на тротоарна настилка 32,80 кв.м. - 1 190,24 лв.; паважна настилка - 184,03 кв.м. - 14 683,78 лв.

Обща стойност на ремонта 15 874,02 лв. с ДДС.
Финансиране от бюджетни средства на община Пловдив.
• Изграждане на паркинг от рециклиран материал на ул. „Любен Каравелов" № 47-49
- ремонт на тротоарна настилка 11,70 кв.м.; рециклиран материал 337,70 кв.м.; пътни ивици 21,45 кв.м.
Обща стойност на ремонта 9 715,36 лв. с ДДС.
Финансиране от бюджетни средства на община Пловдив.
• "Рекреация на алейна мрежа и съществуваща инженерна инфраструктура, осигуряване на достъпна среда, обезопасяване и укрепителни мероприятия на скални откоси и аквадукти, осигуряване на съвременно ниво и обществено обслужване на парк "Хълм на Освободителите"
- направа основа от НТК – 1 135,52 м1, стойност 67 722,42 лв. с ДДС; връзка между паваж и асфалт с пътни ивици - 11,50 м., стойност 254,75 лв. с ДДС; ремонт на паважна настилка и сортиране паваж – 3 706,00 м2, стойност 147 897,40 лв. с ДДС; ремонт на настилка с калдъръм - 795,00 м2, стойност 41394,06 лв. с ДДС; ремонт на настилка с каменни плочи /цепен камък/ - 171,00 м2, стойност 5263,38 лв. с ДДС; ремонт на асфалтова настилка 6 см. с плътна асфалтова смес - 228,00 м2, стойност 5 852,30 лв. с ДДС; монтаж на каменни бордюри и сортиране - 228,70 м., стойност 1 1197,15 лв. с ДДС.
- Обща стойност на ремонта 375 774,45 лв. с ДДС
Финансиране от бюджетни средства на община Пловдив.
„Аварийни, спешни и неотложни ремонти на пътни и тротоарни настилки на улици и елементи на градската инфраструктура, находящи се на територията на район "Централен" – община Пловдив" ремонт на асфалтова настилка /изкърпване/ с топла и студена асфалтова смес с дебелина 4, 6, 8 и 10 см – 1 009,26 м2, стойност 40 492,25 лв. с ДДС; ремонт на паважна настилка - 90,29 м\ стойност 1 863,59 лв. с ДДС; ремонт на тротоарна настилка - 3,14 м2, стойност 66,93 лв. с ДДС;
Обща стойност на ремонта 42 656,05 лв. с ДДС
Финансиране от бюджетни средства на община Пловдив:
• Ремонт на асфалтови настилки на територията на Район „Централен" - община Пловдив";
- Ремонт на асфалтови настилки 4 см с плътна асфалтова смес - 49,91 м2 и стойност 1 227,82лв. с ДДС;
- Ремонт на асфалтови настилки 6 см с плътна асфалтова смес - 239,13 м2 и стойност 7 142,34 лв. с ДДС;
- Ремонт на асфалтови настилки до 8 см с плътна асфалтова смес - 103,74 м2 и стойност 3 729,67 лв. с ДДС.

Общата стойност на целия ремонт на асфалтовите настилки е 12 099,83 лв. с ДДС.
• Ремонт на тротоарни настилки, паважни настилки и настилка от пътни ивици по улици, на територията на Район „Централен" - община Пловдив"
- Ремонт на паваж - 625,89 кв.м. - 15 698,32 лв; пътни ивици - 379,89 кв.м. - 7 627,34 лв., тротоарна настилка - 1 056,19 кв.м. - 99 161,46 лв. с ДДС.

Обща стойност на ремонта 122 487,12 лв. с ДДС.
Финансиране от бюджетни средства на община Пловдив.

РАЙОН ЮЖЕН

Направа на нови и ремонт на съществуващи тротоарни настилки и паркинги на територията на Район „Южен" чрез доставка, полагане на баластра и пясък за основа под тротоарна настилка, замяна на стари тротоарни плочи с нови, замяна на стари улични бордюри с нови, направа на паркинги и всички, свързани с това операций;

Изпълнена вибропресована паважна настилка за пешеходни пътеки - 16,05 м2; Актувана стойност - 7 784,20 лв. /без ДДС/; Изкърпване на паважни настилки - 71,25 кв. м.; Актувана стойност - 3 598,18 лв. /без ДДС/

- Кръстовището между ул. „Скопие“ и ул. „Цар Борис III Обединител“;
- Кръстовището между ул. „Д. Груев“, и ул. „Братя Бъкстон“ и ул. „Тарас Шевченко“;
- Кръстовището между ул. „Ст. Стамболов“ и ул. „Георги Кондолов“;
- Кръстовището между ул. „Даме Груев“ и ул. „Братя Бъкстон“;
- Кръстовището между ул. „Даме Груев“ и ул. „Тарас Шевченко“;
- Кръстовището между ул. „Даме Груев“ и ул. „Тодор Александров“;
- Кръстовището между ул. „Скопие“ и ул. „Цар Борис III Обединител“.

Изпълнен ремонт на тротоарна настилка - 34,30кв.м.; Актувана стойност – 2 204,72 лв. /без ДДС/

Ул. „Ела“ и ул. „Скопие“, кръстовище между ул. „Скопие“ и ул. „Братя Бъкстон“; Изпълнена асфалтова настилка - кръпки- 618,68 м2, Актувана стойност -31 591,54лв. /без ДДС/

- Ул. „Тодор Александров“, ул. „Братя Бъкстон“, бул. „Александър Стамболийски“, ул. „Трети март“, ул. „Прилеп“, ул. „Димитър Талев“ и др.

Извършване на асфалтови кръпки на територията на Район „Южен”.

- На кръстовището между ул.“Константин Нунков“ и ул. „Йордан Ковачев“ - 2 бр. и на кръстовището с ул. „Спартак“ и ул. „Софлу“ - 1 бр.

♦Изпълнена асфалтова настилка – кръпки - 245,00 м2, Актувана стойност - 10 600,95 лв. /без ДДС/

- Ул. „Боримечка“, ул. „Чорлу“, ул. „Г. Икономов“ локално платно , излизащо на ул. „Н. Димков“, ул. „Кокиче“, ул. „Порт Артур“, ул. „Модър“, ул. „Околчица“, ул. „Задруга“, ул. „Г. Икономов“ - локално с ул. „Н. Димков“, ул.“ Г. Икономов“ - локално – ул. „Стефан Стамболов“, кръстовище ул. „Петрова нива“ и ул. „Славееви гори“, ул. „Славееви гори“ от ул. „Михалаки Георгиев“ до ул. „Гавраил Кръстевич“, ул. „Петрова нива“ - от ул. „Родосто“ до ул. „Славееви гори“, ул.“ Петрова нива“ - от ул. „Байкал“ до ул. „Славееви гори“, Локално платно на ул. „Лайпциг“, ул. „Боримечка“, ул. „Кокиче“, ул. „Г. Икономов - локално с ул. „Н. Димков“, ул. „Г. Икономов“ - локално - ул. „Стефан Стамболов“ и др.

PD_R_09 ПОДДЪРЖАНЕ НА СТРОГИ КРИТЕРИИ ЗА ЕВРОСТАНДАРТ НА ДВИГАТЕЛЯ ЗА ФИРМИТЕ ПРЕВОЗВАЧИ, ОБСЛУЖВАЩИ ОБЩЕСТВЕНИЯ ГРАДСКИ ТРАНСПОРТ И ФИРМИТЕ ИЗВЪРШВАЩИ КОМУНАЛНИ ДЕЙНОСТИ. СРОКЪТ РАЗПИСАН В ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ Е 2018-2023

ДАННИ ОТ ОП ОКТ ОБЩИНА ПЛОВДИВ

Фирмите-превозвачи, обслужващи обществения градски транспорт поддържат строги критерии за стандарт на двигателите на автобусите с индикатор процент транспортни средства, отговарящи на актуалните екологични стандарти.

При възлагане на интегрирана обществена услуга за пътнически превоз по 8 градски автобусни линии с № 4, 10, 12, 20, 22, 24, 27 и 93 от Общинската транспортна схема на община Пловдив през 2019 г. бе заложено изискване за екологичен стандарт на двигателите на автобусите /**73** броя/ **Евро 6,** което ще допринесе за подобряване

качеството на атмосферния въздух на територията на община Пловдив. През 2019 г. в обхвата на вътрешноградската транспортна схема разпределението на автобусите по категория на двигателя е следното:

Фирми - превозвачи	Евро 6	EEV	Евро 5	Всичко
„Автотранс 2000" ООД	38	39	0	77
„Хеброс бус" АД	50	9	47	106
„Меритранс - 2017"ЕООД	7	0	0	7
„Автобусни превози" Пловдив" ЕООД	53	3	24	80
КЗТ "Златанови" ЕООД	2	0	5	7
„Пълдин бус" ЕООД			8	8

Заложено изискване към фирмите превозвачи, автобусите задължително да бъдат оборудвани с климатични системи. Задължително изискване за обезпечаване на същите с платформи за достъп на хора с увреждания.

PD_T_12 ЗАТРЕВЯВАНЕ НА КОМПРОМЕТИРАНИ ЗЕЛЕНИ ПЛОЩИ ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ОЗЕЛЕНЯВАНЕ И ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДДРЪЖКАТА ИМ. СРОКЪТ РАЗПИСАН В ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ Е 2018-2023

ДАННИ НА ОП „ГРАДИНИ И ПАРКОВЕ" ОБЩИНА ПЛОВДИВ

През 2019 г. извършените дейности по озеленяване и поддържане на зелената система от ОП „Градини и паркове" са на стойност 2 235 637 лв.

• Поради характера на хълмовете като защитени зони целогодишно се извършва основно поддържане, което се състои в почистване на зелени площи, косене, зацветяване, поливане, оформяне на храсти, метене алеи, подреждане и изкърпване на паважните настилки, площадки и стъпала.

• Дейността по залесяването на свободни площи през 2019 г. са проведените две залесителни акции пролетна и есенна.

• Засадените по бул. "Освобождение", бул. „Съединение", ул. „Цв. Лазаров", микрорайон А-6, междублоково пространство бл. 239, парк св."Седмочисленици" са 52 бр. червенолистна слива и дървовидна ружа - 110 бр.

• След реконструкция на площад „Централен" са посадени декоративни храсти с укрепване 81 бр., засаждени декоративни храсти 3 390 бр., затревени 2 dka.

• След почистване и подравняване на терен в лесопарк „Лаута" - новоизградена детска площадка са посадени , 19 бр. широколистни дървета и 60 бр. туя смарагда.

• Липсващите храстовидни и увивни рози в средни ивици по булеварди са попълнени с 2 612 бр. новозасъдени.

• Озеленяване на бул. „Мария Луиза", пл.„Света Петка", ул.„Патриарх Евтимий", ул. „Света гора" , ул. „Георги Раковски", ул.„Съединена България", засадени 144 бр. декоративни дървета, 8 256 бр. декоративни храсти, засадени цветя 8 256 бр. и затревени 4 dka.

Озеленяване на южен бряг на река „Марица" от бул. „Цар Борис III Обединител" засадени са 115 бр. дек. дървета , 9 115 бр. дек. храсти, 5 800 бр. цветя и затревени 4,5 dka.

• Предоставен посадъчен материал на граждани за засаждане в междублокови пространства, детски заведения и училища :

- дървета – 25 бр.
- храсти –4 382бр.
- цветя – 568 125 бр.

• Произведеният в предприятието цветен посадъчен материал е разпределен по райони и са зацветени всички паркове, градини, средни ивици и междублокови пространства.

• Заложени за производство в Декоративен разсадник на предприятието – 851 бр. дървета, 28 455 бр. храсти.

• Затревяване и презатревяване на компрометирани площи – 46 dka.

Поливните системи от съществуващи водоизточници, както и всички дейности свързани с озеленяване и поддържане на зелената система през 2019 г. са описани и в Годишния отчет за 2019 г. на Програма за опазване на зелената система на територията на община Пловдив, неразделна част от Програма опазване на околна среда на територията на община Пловдив.

ДАННИ ОТ РАЙОННИТЕ АДМИНИСТРАЦИИ ОБЩИНА ПЛОВДИВ

Облагородени са нови зони за отдих, рекреация и спорт, които благоприятстват върху намаляване на акустичното натоварване в града, представени по райони както следва:

РАЙОН ИЗТОЧЕН

През 2019 г. администрацията на район „Източен " е затревила площ 300 м2.

РАЙОН ЗАПАДЕН

През 2019 г. администрацията на район „Западен" е затревила 380 м2 на стойност 1 183 лв. компрометирани зелени площи.

РАЙОН СЕВЕРЕН

През 2019 г. администрацията на район „Северен" е затревила 10,2 dka компрометирани зелени площи на стойност 7 477,93 лв.

РАЙОН ЮЖЕН

Дейностите включват затревяване на 4 dka компрометирани площи и засаждане на дървета и храсти, както следва: 2 500 бр. храсти; 8 бр. иглолистни дървета; 49 бр. широколистни дървета.

РАЙОН ЦЕНТРАЛЕН

- ✓ Затревяване и презатревяване в район „ Централен „ - 6,10 dka.
- ✓ Новозатревени зелени площи в район „Централен"- бул. „Княгиня Мария Луиза" кръстовището с бул. „ Източен " - 3 dka. Иглолистни декоративни видове - 154 бр.
- ✓ Широколистни декоративни видове - 72 бр.
- ✓ Храсти – 1 310 бр.
- ✓ Зацветяване - 935 051 бр.

Изпълнени озеленителни кампании, чиито посадъчен материал е осигурен от външни организации (брой акции, местоположение, вид и брой на посадъчния материал):
Бул. „Княгиня Мария Луиза" ъгъла с бул. „Източен" - засадени са 20 броя декоративна дървесна растителност от вида чинар, туя, амелия и липа.
- Бул. „Менделеев" ъгъла с ул. „Менделеев" и бул. „Найчо Цанов"- засадени са 25 бр. декоративна дървесна растителност от следните видове: чинар, атласки кедър, сребрист смърч, сребриста ела, хималайски бор и липа, 300 бр. лигуструм и цветя в ДГ „Радост".
- Озеленяване на междублоково пространство при изграждане на нов паркинг на адрес: бул. „Шести септември" № 215-217 - засадени са 10 броя от вида чинар, 1 брой липа, 6 броя туя и 8 броя ружи.

РАЙОН ТРАКИЯ

Затревяване на компрометирани зелени площи предназначени за озеленяване и осигуряване на поддръжката им с индикатор размер на озелененитe пространства: УПИ I - обществена зеленина, кв. 79 по плана на ж. р. „Тракия", гр. Пловдив - затревени 2 000 м2. Парк 2019 до Лидъл - УПИ III 540.390 - за спорт, атракции и зеленина, кв. 39 по плана на ж. р. „Тракия", гр. Пловдив. Храм „Св. Преображение Господне" - УПИ I - комплексно застрояване кв. 66 по плана на ж. р. „Тракия", гр. Пловдив. Районна администрация - УПИ I - обществена зеленина кв. 72 по плана на ж. р. „Тракия", гр. Пловдив. Спечелен и реализиран проектОблагородяване на терен за широко обществено ползване", район „Тракия" инициран и финансиран от ПУДООС по национална кампания „Чиста околна среда - 2019 г." на МОСВ и ПУДООС на тема „Обичам природата - и аз участвам" - ул. „Вълко Чалъков" (ПИ 56784.540.484) пред УПИ VI - 540.541, поща от кв. 38 по плана на Ж.Р. „Тракия", гр. Пловдив.

PD_T_15 КОНТРОЛ ЗА НЕДОПУСКАНЕ НА ИЗГАРЯНЕТО НА ОТПАДЪЦИ. СРОКЪТ РАЗПИСАН В ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ Е 2018-2023

ДАННИ НА ПЛОВДИВСКИ ОБЩИНСКИ ИНСПЕКТОРАТ

Извършвани са проверки по постъпили сигнали за горене на автомобилни гуми, електрически кабели, полиетиленови, пластмасови, текстилни и др. подобни изделия на открито и в закрити помещения в печки и котли. Съставен е **1** бр. АУАН по чл. 30, ал.3 от НООСОП.

ДАННИ НА ОПЕРАТИВНИЯ ЦЕНТЪР НА РДПБЗН ПЛОВДИВ

За изминалата 2019 г. на територията на община Пловдив са регистрирани общо **64** пожара на сметища и контейнери, от които **45** бр. са пожари в контейнери за битови отпадъци. Най-вероятната причина за тези пожари е от небрежност при изхвърляне на пепел с живи въглени от камини и печки на твърдо гориво използвани за отопление през зимните месеци.
Вторият вид пожари са тези на нерегламентирани сметища, които са умишлено запалени, но са с не установен извършител. Най-много такива пожари са регистрирани на територията на действие на 03 и 04 РСПБЗН. И двете служби обхващат квартали с

преобладаващо ромско население. В района на действие на 03 РСПБЗН влиза „Шекер махала“, а 04 РСПБЗН действа на територията на „Столипиново” и ж.к. „Тракия”. Изпълнението на индикатора е трудно, тъй като е необходимо извършителите да бъдат установени на място, по време на палежа за да им бъде наложена съответната санкция.

PD_T_17 КОНТРОЛ НА ПАРКИРАНЕТО В ЗЕЛЕНИТЕ ПЛОЩИ В МЕЖДУБЛОКОВИТЕ ПРОСТРАНСТВА. СРОКЪТ РАЗПИСАН В ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ Е 2018-2023

ДАННИ НА ОП „ОБЩИНСКА ОХРАНА”- ПЛОВДИВ

През 2019 г. във връзка с контрола за ограничаване спирането, престоя и паркирането на превозни средства на територията на гр. Пловдив на неразрешените за тази цел места са наложени санкции както следва:

- Глоби с фиш за неправилно паркиране в зелените площи **-1 014 броя.**
- Глоби с фиш за неправилно паркиране в междублокови пространства **- 163 броя.**
- Общо наложени глоби – **1 177 броя.**

ДАННИ НА СЕКТОР „ОБЩИНСКА ПОЛИЦИЯ – ПЛОВДИВ” ПРИ ОД НА МВР

За отчетната 2019 г. от сектора са наложени **295** бр. констатирани нарушения на паркирането в зелените площи и в междублоковите пространства на територията на община Пловдив.

Контрол по спазване на изискванията за задължително покриване на тежкотоварните камиони при транспортиране на насипни товари е индикатор брой извършени проверки – **43** бр. с констатирани **29** нарушения.

PD_I_19 РЕАЛИЗАЦИЯТА НА МЕРКИ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ В ЖИЛИЩНИТЕ СГРАДИ В СЪОТВЕТСТВИЕ С НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ. СРОКЪТ РАЗПИСАН В ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ Е 2018-2023

ДАННИ НА ДИРЕКЦИЯ СМСИ ОБЩИНА ПЛОВДИВ

В рамките на Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради се предоставя финансова и организационна помощ на СС, регистрирани по реда на ЗУЕС, в многофамилни жилищни сгради за подобряване на енергийната ефективност на сградите, в които живеят.

Помощ и подкрепа получават Сдруженията на собствениците /СС/ в страната, чиито сгради са в съответствие с определените критерии за допустимост. СС кандидатстват пред общината, а критериите за подбора предвиждат всички, които отговарят на изискванията, да получат безвъзмездна финансова помощ в определените размери и организационна подкрепа за изпълнение на обновяване за енергийна ефективност до изчерпване на финансовия ресурс, определен по програмата. Допустими са всички многофамилни жилищни сгради, строени по индустриален способ: ЕПЖС (едропанелно жилищно строителство); ППП (пакетно-повдигани

плочи); ЕПК (едроплощен кофраж); пълзящ кофраж и разновидностите им, с минимум 36 самостоятелни обекта с жилищно предназначение.

Общините осъществяват прием на документи за кандидатстване, оценка, одобрение, предоставяне на финансиране и мониторинг на изпълнението на мерките за енергийна ефективност по сградите.

Всяка община отговаря за изпълнението на целия процес по обновяване на жилищните сгради на своята територия и за избора на изпълнители по реда на ЗОП за осъществяване на отделните дейности по сградите.

Външни изпълнители, избрани по реда на ЗОП, извършват необходимите съпътстващи подготвителни дейности за обновяване (техническо и енергийно обследване, изработване на проектна документация, оценка за съответствието на проектите), както и самото изпълнение на обновяването за енергийна ефективност и строителен надзор.

Програмата цели, чрез изпълнение на мерки за енергийнаефективност да се осигурят по-добри условия на живот за гражданите в многофамилни жилищни сгради, топлинен комфорт и по-високо качество на жизнената среда. Намаляването на енергийните разходи ще доведе до намаляване на отделяните въглеродни емисии, с което ще се намали замърсяването на атмосферния въздух.

Общият брой на сградите в град Пловдив, които се обновяват по Програмата /НПЕЕМЖС/ са 72 с 4 348 бр. апартамента, с разгъната застроена площ /РЗП/ 379 480 кв.м. Предвидените енергоспестяващи мерки са подмяна на стара дървена и метална дограма с нова PVC, топлоизолиране на външните стени, топлоизолиране на покриви и подови плочи, въвеждане на енергоспестяващо осветление. През 2019г. енергоспестяващи мерки са изпълнени на 20 сгради и за тях е подписан констативен акт за установяване годността за приемане на строежа /акт обр. 15/, а за 17 сгради от тях е издадено удостоверение за въвеждане в експлоатация.

Програмата се финансира от държавния бюджет.

PD_T_20 СПАЗВАНЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ ПРИ ВЪВЕЖДАНЕ В ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА НОВИ СГРАДИ. СРОКЪТ РАЗПИСАН В ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ Е 2018-2023

Спазват се условията на Закона за устройства на територията при въвеждане на нови сгради и преустройства в експлоатацията.
На територията на гр. Пловдив РО „НСК“ Пловдив при РДНСК-ЮЦР е издава Разрешения за ползване на нови жилищни сгради Разрешения за ползване относно "Изпълнение на СМР за подобряване на енергийната ефективност на съществуващи жилищни сгради“.

PD_T_21 ИЗГРАЖДАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА ВЕЛОАЛЕИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ГР. ПЛОВДИВ. СРОКЪТ РАЗПИСАН В ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ Е 2018-2023

Стойността на средствата за поддържане на велоалейната мрежа са включени в планираните средства към основна дейност „Поддържане на чистотата" в план сметката на предприятие ОП „Чистота“.

PD_I_22 НАСЪРЧАВАНЕ НА ИЗПОЛЗВАНЕТО НА АВТОМОБИЛИ С НИСКИ И НУЛЕВИ ЕМИСИИ, ЧРЕЗ ПРОВЕЖДАНЕ НА ПЕРИОДИЧНИ ИНФОРМАЦИОННИ КАМПАНИИ. СРОКЪТ РАЗПИСАН В ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ Е 2018-2023

В резултат на анализ на данни, предоставени от Дирекция „Местни данъци и такси", се констатира, че с положителен ефект върху качеството на атмосферния въздух през 2019 г. са:

ВИД ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО	БР.
ЛЕК АВТОМОБИЛ	9
МОТОПЕД ДО 50 КУБ.	22
ТОВАРЕН АВТОМОБИЛ ДО 3.5 Т	3
ЧЕТИРИКОЛЕСНО ПС	16
ОБЩО:	**50**

PD_I_25 ПРОВЕЖДАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННИ МЕРОПРИЯТИЯ ЗА РАЗЯСНЯВАНЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО НА:

- Изискванията за подобряването на енергийната ефективност в сградите и домакинствата;
- Вредните ефекти върху околната среда и човешкото здраве от използването на твърди горива;
- Съществуващи европейски и национални изисквания за качество на атмосферния въздух.

СРОКЪТ РАЗПИСАН В ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ Е 2018-2023